

MESERIASUL AZ IPAROS DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA — ERDÉLYI IPAR

Erdély és Bánság kis- és középipar-
sainak hetilapja. — Az Ipartestületek
Szövetsége, az aradi Iparos Otthon, az
Ipari Szindikátusok, a Romániai Épi-
tőmesterek Szövetsége hivatalos lapja.
Egyesülve a timișoarei „Az Iparos”-
sal és a „Fodrász Ujság”-gal.

„Tiszteld a tisztles
ipart!”

Corporațiunea Industrială din Oradea cere ajutorul Minist. Muncii contra sarcinilor insuportabile a Casei Cercuale Asig. Soc

Cei mai mare nedreptate este ca micii industriali sunt forțati
a intra in Casa Cercuala a Asig. Soc. — Daca nu putem fi sca-
pati dela calitatea de membru forțata a Casei Cercuale, sa fim
incadrati cel puțin in clasele inferioare si nu in cele superioare

Oradea Mare. (Dela Corespondentul „Mese-
riasului” Corporațiunea Industrială din Oradea,
a inaintat următorul memoriu Ministerului
Muncii pentru remedierea neajunsurilor dela
Casele Cercuale a Asig. Soc.

Corporațiunea Industrială ca Autoritate Indus-
trială din Oradea

No. 32-34/1934.

Cătră

MINISTERUL MUNCII

București

Domnule Ministru!

Legea Asig. Sociale a adus sârta în supor-
tabil de grele asupra meseriașilor din Ardeal.
Noi in mai multe rânduri am arătat prin sub-
sternările noastre cauzele din cari provin aceste
sarcini. Motivele invocate de către noi, sunt
ușor de înțeles și chestiunea Asigurărilor Sociale
eficace și chestiunea Asigurărilor Sociale. Din
aceasta ocazie nu dorim a ne ocupa cu gre-
șelile acestei legi, însă trebuie să vă atragem
atențiunea DV. asupra pericolului mare care
amenință industriașii din Ardeal prin aplicarea
acestei legi.

Criza economică de azi, și șomajul cunos-
cut în general au însărcinat pe meșteșugari
într-o așa măsură, încât nu numai muncitori-
mea dar și elementul patronal este în stare de
a sigura existența familiilor lor, a abia de toate
pretențiunile ce le avem în trecut și-a vândut
averea lor mobilă și imobilă pe în multe cazuri
și unaltele de lucru, ca să-și poată trăgăna
viața în speranța unui viitor mai bun. Într-
așa stare trăește azi 95 la sută din meseriași din
Ardeal. De-și azi lucrează unul sau altul mese-
riaș cu ucenici sau cu 1-2 calfe, încă acest fapt
nu însemnează asigurarea traiului liniștit, ci
lupta abia insuportabilă pentru existența lor de
pe o zi pe alta. Într-astfel de împrejurări s-a
înființat legea Asigurărilor Sociale, care in-
carcă cu mari cotizațiuni de asigurări pe mese-
riașii lucrători cu ucenici și cu calfe, fiind că ju-
mătatea dintr-aceste cotizațiuni sunt plătite de
cătră patroni. Este lucru natural, că și pe lăngă
cotizațiile amintite, patronii trebuie să adu-
că jertfă pentru asigurarea de boală și acciden-
te a ucenicilor și calfelor lor, însă cea mai mare
nedreptate în lege este aceea, că obligă însuși și
pe elementul patronal ca să se înscrie în rândul
celor asigurați. De unde să poată elementul pa-
tronal satisface atâtea obligațiuni impuse de
lege, când în urma crizei economice și a șomaju-
lui de mai sus amintit nu este asigurată pe se-
ma lui nici bucata de pâine de o zi pe alta?!

Patronii angajatori de muncitori, mânați de
cătră șomaj, sunt nevoiți a desvolta cea mai
mare concurență și nu sunt în stare de a-și asi-
gura atâtea câștig, că dintr-acelea să-și poată re-
serva atâtea din care să-și plătească cotizația pe
timpul cât n-are ce lucra. Tot astfel se prezintă
chestiunea la acei patroni, cari lucrează numai
singuri, nu sunt în stare să câștige nici cotizația
săptămânală și drept aceea n-au din ce o plăti.

Domnule Ministru!

Cu siguranță putem afirma acel fapt, că to-
ate organizațiile industriale din țară au cerut că
meseriași patroni să fie scutiți dela obligațiunea
de a se înscrie la asigurările sociale. Față de
aceasta dorință generală s-a întâmplat faptul
acela, că contra legii patronii au fost obligați să
din cele 5 clase inferioare și să plătească cotiza-
țiunile corespunzătoare acestor clase. În cuvinte
sincere am arătat mai sus că patronii nu sunt în
stare de a plăti nici cotizațiile claselor inferioare
Totuși contrar acestui fapt, Adunarea Generală
a Casei Centrale de Asig. Soc. ținută în luna
Nov. 1933 a împărțit pe meseriași patroni în
cele 3 clase superioare și i-a obligat ca să plă-

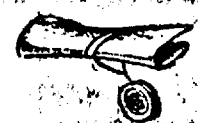
tească cotizațiunile corespunzătoare acestor cla-
se. Deja într-aceasta adunare s-au făcut protas-
tări contra acestei hotărâri, iar noi pe aceasta
cale, cu onoare vă rugăm Domnule Ministru, să
binevoiți a schimba aceasta hotărâre în sensul
acela, că meseriași patroni să fie scutiți dela
obligațiunea de se asigura și a plăti cotizațiile,
să-și dăcă aceasta scutire nu se poate face, atunci
binevoiți a ordona de urgență, că meseriași pa-
troni să fie încadrați în cele 3 clase inferioare și
să plătească cotizații corespunzătoare acestor
clase.

Vă rugăm Domnule Ministru a ne asculta și sa-
tisface cererea pentru că în urma crizei financiare
casele Asigurărilor Sociale, nici pe lângă cele mai
mari eforturi nu va fi în stare să-și încaseze res-
tanțele de cotizațiuni pe spinarea meseriașilor,
fiindcă n-au din ce să-și plătească. — Putem
afirma, că aceasta lege prin dispozițiunile ei dra-
conice va fi acela care va duce mica industrie
la ruinare completă, iar pe meseriași la săpă de
lemn, dacă DV. nu Vă opuneți acestor tendințe
de nimicire.

Reînnoindu-ne cererea, rămânem

cu profund respect: Simonescu Martin, Monuş
Alexandru, Devald Ladislau.

PERREL TÁMADHATÓ MEG az egyszázalékos munka- nélküli illeték

Az új adó nem alkotmányellenes, törvénytelen és a betegse-
gélyző által végrehajtás útján nem hajtható be — állapítja meg
az oradeai ipartestület memoranduma

Oradea-Mare. (Az Iparos tudósítójától.) Az
oradeai ipartestület tiltakozó memorandumot szö-
vegeztet a betegsegélyző pénztár által inkasszált
egy százalékos munkanélküli illeték ellen. Az em-
lékirat pompás jogi érveléssel fejti ki, hogy ez
a közadók módjára kivetett és behajtott illeték
jogtalan, törvénytelen és bírói úton is megta-
madható. Az emlékirat szövegét alább teljes egészé-
ben közöljük:

Alulírott Oradeai Ipartestület tagjaink által
hozzánk intézett megkeresések és előjárásunk
legutolsó ülésében hozott határozat alapján tisz-
telettel beterjesztjük az alábbi memorandumun-
kat:

A t. Pénztár a helybeli lapokban hirdetményt
jelentetett meg, amely szerint, hivatkozással a
munkügyi Minisztérium 119356 sz. rendeletére,
felhívja az érdekelteket, közöttük a t. Pénztár
kerületébe tartozó iparosokat is, hogy a munka-
nélküli segélyezés céljából 1 százalékos fizet-
senezet a kifizetett bérek után, melyhez hozzáfűz-
zük, hogy amint tagjaink jelzik, már végrehaj-
tási intézkedések is történtek a fenti összegek
behajtása érdekében. Szilárd meggyőződésünk,
hogy:

1. A miniszeri rendelet beletűközik az al-
kotmányba.
2. a t. Pénztárnak nincs joga a behajtást
végrehajtási úton eszközölni.
3. csak ahhoz van joga, hogy bevételjezen,
de semmiképpen sem alkalmazhat kényszerintéz-
kedést, végrehajtást.

Ad. 1. Az alkotmány 109. §-a értelmében

csak törvényhozási úton lehet bármily fajta adó
létesíteni. Nem vitás, hogy a munkaadók és al-
kalmazottak fizetésére kirótt egy százalékos szol-
gáltatás adó jellegével bír. De az alkotmány
110. §-a még a törvényhozó szerveknek is kor-
látokat állít fel új adók létesítése tekintetében,
azon kategorikus intézkedése folytán, hogy tör-
vény útján sem lehet más célra adót létesíteni,
mint az állam, a megyék, a községek és oly intéz-
mények javára, amelyek állami szolgálatot végez-
nek.

A munkügyi minisztérium 119356. számú
rendelete tehát törvénytelen és végrehajthatat-
lan, nemcsak az azt kibocsátó személy, hanem
tartalma szempontjából is, mivel adójellegű ál-
landó terhet létesít a munkanélküli javára, ami
sem nem állam, sem nem megye, sem nem kö-
ség és sem nem az állam szolgálatában álló in-
tézmeny.

Mi is tisztában vagyunk azzal, hogy a mun-
kanélküli segélyezés problémáját meg kell oldani, de nem
hiszünk, hogy a munkügyi minisztérium által
választott eszköz és mód szerencsés volna, mivel
az, mint fentebb kimutattuk, az állam alkotmá-
nyába ütközik.

Ad. a.) Ha figyelmesen el méltóztatnak ol-
vasni a miniszeri rendeletet, látni fogják, hogy
a t. Pénztár jogosítva van elfogadni és bevételje-
zni a megállapított kvótát, de nincs joga kényszer-
végrehajtási úton eszközölni a behajtást. A Mon.
Of. 1933. IV. 13-án megjelent számában közöl-
tett végrehajtási, végrehajtási, végrehajtási, végrehajtási
azon állami jövedelmeket, amik végrehajtása tár-

gyát képezhetik, de a munkügyi miniszterium által létesített munkanélküli segély egyik olyan kategóriába sem tartozik, amely végrehajtható.

A törvény 2-ik bekezdése előírja, hogy a bevételezés és behajtás, szerződések és oly egyéb jogcímek alapján eszközölhető, melyeknek a törvény végrehajtó jellegét elismeri. A munkanélküli segélynek ilyen jellegét semmiféle törvény el nem ismeri.

Ad. 3. Jogi értelemben vett vizsgálat tárgyává téve a kérdést, kérdezhető, hogy a fenti körülmények között milyen gyakorlati értéke lehet a miniszteri rendeletnek és miután feltételezhető, hogy a miniszterium ismerte a fent hivatolt törvény-szövegeket, kérdezhető, hogy mi volt a célja a kérdéses rendelet kibocsájtásának?

Jogilag és logikusan gondolkozó ember a fentiekből a következő következtetést vonja le:

A t. Pénztárnak nincs joga bevételezni és elfogadni semmiféle más pénzt, mint amit az érvényben levő törvények felsorolnak. Ha tehát valaki a t. Pénztárnál állami adót akarna fizetni, vagy ott akarna az állam vagy magánszemély részére ajándékozást eszközölni, a t. Pénztár nem fogadhatja azt el. Ugyanígy nem volt a t. Pénztárnak jogában elfogadni semmiféle olyan összeget, melyet valaki a munkanélküli segélyezésére kívánt volna befizetni. A miniszteri rendelet folytán azonban jogában van a t. Pénztárnak a Hivatalos Lap által megállapított összeget elfogadni, amelyet a t. Pénztár kezel és a miniszterium által kiadott utasítás alapján felhasznál.

A fentiek alapján tisztelettel kérjük, méltóztatassék mellőzni minden további végrehajtási intézkedést, méltóztatassék továbbá ezen előterjesztést az illetékes fórumhoz felküldeni, amely bizonyára magáévá teszi jogos és törvényes indokainkat.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy eljárásunknak ezt a módját találtuk egyelőre célravezetőnek, kérve előterjesztésünk elintézéséig a végrehajtások mellőzését, mivel a helybeli iparosság el van határozva arra, hogy az igazságügyi hatóságok előtt kontestációval támadja meg a végrehajtásokat. Ezek az eljárások mellőzhetőek lesznek az esetben, ha álláspontunk elfogadásra talál.

Végét vetette a pénzügyminiszter az adóügyi kérvények késedelmes elintézésének

Legfeljebb tíz nap alatt minden kérvény elintézendő. — A miniszter megelő eljárást vezetett be a kérvények elintézésének ellenőrzése céljából.

Arad. (Az Iparos tudósítójától.) Sláveson Victor pénzügyminiszter múlt hó 26-iki kelettel 339.302 szám alatt igen üdvös rendeletet adott ki. A miniszteri intézkedés szerint:

a pénzügyigazgatóságok kötelesek az adófizetők kérvényeit tíz napon belül elintézni.

Hasonlóképpen kötelesek a miniszterium által küldött utasításokat hiánytalanul végrehajtani.

A miniszterium a rendelkezését azzal indokolja, hogy

az adófizetők panaszos átiratokkal halmaznak el a miniszteriumot, hogy kérvényeiket nem tudják az illetékes pénzügyigazgatóságok által elintéztetni.

A miniszterium a megejtett vizsgálat után megállapította, hogy a panaszok jogosultak, mert

a végrehajtó közegek csak igen nagy késéssel részesítik az adófizetők kérelmeit elintézésben,

sőt a miniszterium által kiadott sürgős intézkedéseket is elhanyagolják, minek folytán az adófizetőknek a miniszteriumnál ismételt ki kell sürgetniük kérvényeik miniszteri engedélyezésének végrehajtását.

A miniszter a pénzügyigazgatóságok eljárását tűrhetetlenné tartja a rendkívül káros kihatásának az adófizetők tömegére és az állam tekintélyére nézve egyaránt.

Ennélfogva — követve azésszerűt a szöveget — a miniszter elrendeli:

1. Legfeljebb tíz napi időköz engedélyeztetik, melyen belül a pénzügyigazgatóságok kötelesek a miniszterium által kiadott összes intézkedéseket újra áttekinteni és átvizsgálni, vajjon kellőképpen megválaszoltattak-e azok a

ugyanazon idő alatt elintézendők a betérjesztett összes kérvények, amelyek a kincstárral szembeni helyzetük tisztázására vonatkoznak. Egyszersmint a legnagyobb figyelem szentelendő arra, hogy a jelezett tíz napon belül a pénzügyigazgatóságok alárendelt közegei is elintézzék az adófizetők kérelmeit.

El vagyunk határozva — folytatja a körrendelet — hogy figyelemmel kísérjük a jövőben is, vajjon a kérvények és akták pontos elintézésben részesülnek-e? Ennek megkönnyítésére a miniszterium különleges nyilvántartási lajstromokat fog megszerkesztetni a pénzügyigazgatóságok között szétosztani, ahová az összes előjegyzések bevezetendők, melyek miniszteri átiratok elintézésére helyszíni szemlére az adóőrslapok, adólaajstrom vagy adódószárak megvizsgálására vonatkozólag, melynek mindenkor 10 nap leforgása alatt meg kell történnie. — A nyilvántartási lajstrom vezetésének pontosságáért és helyességéért a rendelet a pénzügyigazgatókat teszi felelőssé.

A körrendelet befejezésében az adófizetőkkel szinben szinte szakadatlan szimpátia-nyilatkozatot tartalmaz, amidőn közli, hogy ezen utasítások szigorú betartásához már ez utakra kényszerül az adófizető napenkénti számos reklamációjának.

DAS SCHÖNSTE HAAR.

A.: „Hat aber diese Kleine wundervolles Haar.“

B.: „Hat sie von ihrem Vater.“

A.: „Aber der hat doch eine Glatze.“

B.: „Trotzdem — er ist Friseur.“

Hogy fegyelmezték a legényeket a céhvilágban

Hogyan működött 400 év előtt Erdélyben a betegsegélyző? — Pikantériák a hajdankori ipari rendtartásból. — A céhek sulyos pénzbüntetésekkel üldözték az erkölcselenséget. — 400 év előtt is paritásos alapon választották Erdélyben iparosvezéreket

Nemcsak a romantikának volt melegágya a régi jó világ elmúltával megszűnt céhrendszer, hanem a szigorú fegyelemnek is. A hajdankori mesterek és legények tudtak engedelmeskedni céhbeli felebbvalóiknak, de föltétlen engedelmisséget követeltek meg alkalmazottaiktól is. Így, a messze idők távlatából úgy tűnik fel, hogy elviselhetetlenül terhes élete lehetett akkor a kisipari munkásnak, vagy mint akkoriban nevezték, legénynek. Sulyos tévedés ez, mert ahogy a családban nem elviselhetetlen a pénz kereső családfő minden körülmények között respektálandó parancsa, a céhidőkben is természetesnek vették, hogy aki a kenyeret adja, azt minden tekintetben respektálni kell.

Az alább következő szabály-endeletet 1560-ban adta ki a cluji szűcsök céhe és annak minden egyes „táskel”-ét szigorúan végre is hajtották.

Rendelés külön-külön tizkelleknek, melyek szerént életüket rendellyék és erkölcsöket szabják a tiszteletes szűcs legények a királyi városban Colosvarban.

1. Walamely szűcs legény a városra íő, az szálljon attyoknál. 1*) Ha ott nem száland, tehát büntöttése legyen (dénár) d. 3.

1*) A céhvilágban igen becsült tisztség volt a „legények atyja” állása. Ő volt a legényszállás parancsnoka és ő etette a „herberg”-ben megszállott vándorló legényeket igen olcsó pénztért, aminek munkához jutottak.

2. Az olyan legény attyoknac házából keressen a Dékányokkal 2*) művet magánac a Mestereknek: valaki east nem művelné, annak büntöttése legyen d. 10.

3. Walamely iffiu két hétig művel, az tartozó fél heti bért a társaságnak ládjába adni. 8*)

4. Walamely legény szertelenül iszik, annyira, hogy a bort folyó kiadja, ez minden engedelem nélkül tartozzó büntöttésre d. 64.

5. Walamely legény lártját, avagy verfféléit iáztodnéc, pénzbe, annak maradsága d. 50.

Ha pedig walamely Mester házánl iáztodnéc, annak maratsága a tzebe ffl. 1.

De ha az attyoc házánl iáztodnéc, tehát annak büntöttése a tzebe ffl. 2.

6. Walamely legény a társaság közet háborúság, vagy összeveszést támaszt és a Dékány békességet parancsol közetec, valaki a parancsolatnac nem enged, az minden engedelem nélkül büntöttésre fizessen d. 32.

7. Walamely legény a másikat a társaság közül artzul csapna haragból, az büntöttésre fizessen ffl. 1.

8. Walamely legény egyikhöz a társaság közül kést vessen, ennek maratsága minden engedelem nélkül ffl. 2.

Ha pedig valaki mást megsérti és vért bocsát az Biró uramnak itéletébe esett. 4*)

9. Az iffiakat tisztesség és jó erkölcs illet. Ezokáért valaki egy fertelmes asszonyi állatnac egy pohár bort nyújtana, annak büntöttése legyen minden engedelem nélkül d. 32. 5*)

10. Kiváltképpen az iffiaknak illic, hogy tisztességgel illyessék az asztalnál: Valamely ez aká-

2*) Dékányokat, más néven öreg legényeket a legények társasága választott, hogy a felügyelet jogát gyakorolják a legények társaságában.

3*) Ez nem a mesterek, hanem a legények ládjája, amely a legények társaságának céljait szolgálta.

4*) Ez már nem egyszerűen fegyelmi, tehát nem a céh alá tartozó sulyos vétség.

5*) Itt az akkori bárholgyekre gondol a szigorú szabályzat.

ért szertelenül czelekedic az asztalnál és szemérem nélkül az ételbe kapna, annak maratsága d. 25.

11. Walamely legény az ő urától számvetetlen elmegyén, adós maradván urának, avagy asszonyának, avagy a társaságnak. Ennec irianac utánna, ielentvén más helyeken az ő vétkét.

12. Walamely legény elszedik a szerből avagy másnac nem hadgya a szert erőtte, avagy el nem kéredzik a Dékányoktól, ennek maratsága d. 32.

13. Tisztesség és emberség legyen az iffiac közet: Walaki ezokáért a szerfetteccsének dolgából hamiságot művel, avagy valamit eltagad a szernec pénzéből és nem ielentvén eltitkollya, ennek maratsága ffl. 2 minden engedelem nélkül. És ezműv nélkül legyen, mind addig, miglen a legényeket megkülíti.

14. Eltitkolás ne legyen a legényec közet, valaki ezokáért láttya a másinak vétkét, hogy valaki a szerzesnec ellene czelekedic és magának marasztana a társaságnac pénzt és eltitkolván a társaságnac meg nem jelentene, ennek maratsága ffl. 4 minden engedelem nélkül.

15. A legényekhez látó Mestereknek, mindenkoron egyic Szás, a másic magyar legyen. Ezeknec ielen volta nélkül a legényec semmit ne itéllyenec és semmi törvényt ne lássanac.

16. Mikor pedig a legényec a két mestert hivattattya: és vallamelyic oda közükbe nem jövend, az megmarad a tzebec büntöttésre. d. 32.

17. Walamely a legényec közül a másikat haragba meg hazutattya, avagy megczufolja, annak maratsága d. 32. minden engedelem nélkül.

18. A legényec egy akaratból válasszanac Dékányokat, kiknec egyic Szás, a másia pedig magyar legyen.

19. Walamely legény a másikat kezessül vetne és a kezest benne hadna, elszekvén a városból, anac egyéb helyecre utánna irianac vádolván az ő vétkéről: A kezec pedig megtilca bért az ő uránál egyéb marhátakáit.

20. Walamely legény az ő ura házhoz fertelmes asszonyi állatot be vinne, annak büntöttése

Ujabb hajsza és újabb erkölcsi elégtétel a salontai ipartestület körül

A salontai-városi interimár-elnök strohmannok vádaskodásai segítségével üldözi a salontai ipartestületet.

A megyei prefektus védelméhez fordultak a zaklatott salontai iparosvezérek

A salontai iparosok küldöttsége, Hunyadi Géza ipartestületi elnök, Tóth Imre alelnök és három testületi tag részvételével, Simoc Augustin tanács-alelnök és Domocos Teodor ipari iskolai igazgató kíséretében Oradeán tisztelegtek Bancila Ioan dr. prefektusnál és átnyújtották neki azt a memorandumot,

amelyben Salonta iparossága tiltakozik a munkásbiztosító járulékok elviselhetetlen terhei ellen.

A salontai iparosok küldöttek, felhasználva a kedvező alkalmat, feltárták panaszukat is a prefektus előtt. Előadták, hogy a városi tanács, mint elsőfokú iparhatóság olyan elbánásban részesíti a salontai iparosságot, amelyre soha rá nem szolgáltak, mert a salontai ipartestület vezetői önzetlenül, minden anyagi érdek nélkül az ipartestületen belül olyan lelküismeretes munkát fejtenek ki az össziparosság érdekeinek megvédéséért, melyért nem hajsza, hanem elismerés illetné őket. Ehelyett azonban az történik, hogy

három rosszakaratú iparos vádaskodásaira örökös fegyelmi vizsgálatoknak vannak kitéve.

Bár felemelt fővel tekintenek a vizsgálatok elé, mégis megzavarja munkájukban a vezetőséget az indokolatlan és hamis vádakra felépített áskálódás, amelyben a mai vezetőségnek része van.

Dr. Bancila Ioan prefektus látható megütközéssel halgatta végig az iparos küldöttek pa-

naszait és kérdést intézett a jelen lévő Simoc Augustinhoz, a salontai tanács alelnökéhez, hogyan lehetséges az, hogy ilyen dolgok megtörténhessenek. Felhívta az alelnök figyelmét arra, hogy

nekik a salontai iparosok nagy többségére azükkőségük van és keresni kell ezekkel az emberekkel a megértést.

A prefektusi leintésnek meg is volt az eredménye, mert a legutolsó vizsgálat, amit Balogh Imre és Szabó József cipésmester feljelentései alapján indítottak az ipartestület ellen,

a testületi vezetőség teljes rehabilitációjával ért véget.

Szabó József beadványának legfőbb vádpontja az volt, hogy az ipartestület elnöksége nem számolt el pontosan arról a 975.000 lejről, amit a várostól mint kölcsönt felvett. A vizsgálat során azonban kitudott, hogy a 975.000 lejből 800.000 lejt a Biharmegyei Takarékpénztárnak fizettek ki, amely összeggel az ipartestületnek kétféleképpen adósságát rendezték. A 175 ezer lejből pedig a felmerült óvatolási és perkoltségeket egyenlítették ki, amelyeknek kifizetését tételről-tételre igazolták.

A vizsgáló bizottság a vizsgálat befejeztével jegyzőkönyvileg elismerte az ipartestület vezetőségének lelküismeretes munkáját és különösen kiemelte, hogy a vezetőségnek elismerés jár azért, hogy az ipartestület kölcsönének kifizetésénél közel egymillió lejt takarított meg a testület javára.

A vizsgálat befejezése után

Rozvány József inspektor dicsőretekkel emlékezett meg a testület vezetőségének munkájáról és felszólította a jelenlévő feljelentőket, hogy nyújtsanak a vezetőségnek békéjéért és kössék meg a békét.

Balogh Imre helyeselte Rozvány indítványát és békéjéért nyújtott az ipartestület vezetőségének, — Szabó József azonban nem volt hajlandó erre.

A sokat zaklatott salontai ipartestület tehát a jövőben is ki lesa téve hasonló zaklatásoknak, mert a nem békülő Szabó József háta mögött Kovács Béla; a városi tanács elnöke áll. Remélhető azonban, hogy a megyei prefektus, mint fent közölt nyilatkozatából következtetni lehet, leintí a különös „iparpolitikát” űző városi interimár-elnököt.

Április elsején lép életbe az új kontingenciális rendszer

A kormány több napon át tartó tárgyalás után megegyezésre jutott az új kontingenciális rezsim alapelveire nézve, úgy a Nemzeti Bank küldöttséivel, mint a kereskedelem és ipar képviselőivel.

Egyelőre annyit már leszögeztek, hogy egy független szervezetet létesítenek a Kivitel és Behozatali Hivatalt, míg a mai többi szerveket egyetlen új alakulat, a Legfelsőbb Kontingenciális Tanács fogja helyettesíteni.

A kereskedelmi és iparügyi miniszterium, továbbá a Nemzeti Bank közötti megegyezés szerint mindazok, akik a jövőben behozatali engedélyt kapnak, a szükséges devizákat is megkapják, ha a külföldön vásárolt áruk ellenértékét megfizethessék.

Az új rendszer az Argus kiradása szerint valószínűleg április elsején lép érvénybe, addig a létesítendő új szervek előkészítő munkálatokat folytatnak, hogy az új rezsimbe való átmenet minden zökkenő nélkül történjen.

Convocare.

„Mercur” S. A. pentru comerţul mărfurilor comerciale Arad şi va ţinea

ADUNAREA GENERALE ORDINARĂ

În ziua de 5 Martie 1934 la ora 9 d. m., în sala de lectură a Căminului Industrişilor (Str. Bratianu Nr. 18. et. I.), iar în cazul când acţionarii nu se vor prezenta în număr suficient cerut de statute pt. a decide valabil, în ziua de 12 Martie 1934 la ora 9 d. m. tot acolo, cu următoarea ordine de zi:

1. Darea de seamă a Consiliului de Administraţie asupra gestiunii pe anul 1933.
2. Raportul cenzorilor.
3. Aprobarea bilanţului şi contului de profit şi pierdere încheiat în ziua de 31 Decembrie 1933.
4. Descărcarea Consiliului de Administraţie şi a cenzorilor de gestiunea lor pe anul 1933.
5. Eventuale propuneri.

Arad, la 20 Februarie 1934.

Consiliul de Administraţie.

Meghívó.

„Mercur” Arukereskedelmi R. T. Arad a f. évi március 5-én, határozatképtelenség esetén március 12-én este 9 órakor az aradi Iparos Ott-hon olvasó termében (Str. Bratianu 18. sz. I. em.) tartja

RENDES EVI KÖZGYŰLESET

a következő tárgysorozattal:

1. Az igazgatóság jelentése az 1933. évről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Zárószámadások megvizsgálása és a mérleg megállapítása.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. Esetleges indítványok.

Arad, 1934. február hó 20.

Az Igazgatóság

„Du brauchst doch nicht zu weinen, wenn sich dein Vater an den Finger geschlagen hat.“
„Mir eine Runte gehaut!“

ffl. 1. minden engedelem nélkül. Annac utánna a Dékányok által onasztellyé meg az ő urát és aszszonját.

27. Midőn a legényec valami végzésbe vadnac és a Dékány szól, senki belé ne szollyon hevetettlen, ha valaki belé szolland, annak maratsága d. 25.

29. Mikoron valaki a legényec közlül betegsébe essic, a Dékány két legényt rendellyen mellesic, hogy a beteggel bányanac mind éyel, mind nappal. Aki pedig ebben engedetlen volna, annac maratsága minden engedelem nélkül minden uttal d. 10.

30. A Dékányok is gondot viselleyenac a betegről és naponként meg látogassac őtet, hogy semmi nélkül ne szükölkedgyéc. Ha pedig ezt elmulaszttyac maratságoc legyen d. 10.

31. A két legénec, a kic bányanac a beteggel, mindennec napjára d. 4 adgyanac, éyelre pedig d. 2. A többit keresztényi szeretetből az enen erszényekből kölczéc.

33. A társaságnac ladáiból senkinek pénzt kölczen ne adgyanak zálog nélkül, avagy kezes nélkül.

36. Mikoron a Dékányoc valamely legénynac művet (munkát) szereznek valamely mesternél a városból: Ha annac utánna vizsater a vároara, és az magát meggondolván, másod nap elmegyen Ennec művet ne adgyanac mint addig, mégien az elébeli elhagyott urának kedvét meg nem keresi.

37. Walamelly legény fegyverrel menne be a gyülekezetbe a letébelkor, annac maratsága d. 15.

39. Ha valamely házias ember, avagy özvegy a vároara iő hetibérért művelni az magának maradgyon és a legényecnec társaságába ne elegytse magát. 6*)

41. Ha valamely legény összevevaz a másikkal, az egybe ne gyülthesse a társaságot hétközbe, avagy vasárnap, hanem várja meg a letébelnec napját. Ha pedig a Dékányoc egybe gyültic a le-

6*) Feltették a nemi életben tapasztalt öreg legények káros befolyásától a fiatalokat.

gényeket a Mestereknek kárára, a Tzémester hire nélkül, mindenkinek maratsága ffl. 3.

43. Valamelly legény pénzert veszen fel urától, os annac utánna nem akarna érette művelni, hanem elmenne a vároaról, Annac levelet irianac utánna, hogy scholt az országban művet ne adgyanak neki, miglen meg nem iő és urának kedvét meg nem keresi.

45. Walamelly legény hétfőn nem művelie, és annac utánna leülne művelni. Ennec nem adnak hetibért. Ha pedig a mester hetibért ad neki, annac büntetése ffl. 1.

46. A Dékányoc pénzt ne vegyenek ki a társaságnac ladáiból az attyoc hire nélkül. Ha pedig ellene czelekednec, mindenkinek maratsága ffl. 1.

47. Mikoron valaki a legényec közlül meghalt, a többi egybe gyülvén, tisztességgel eltemessac aszt; valaki pedig a temetésbe iemaratsága. d. 16.

49. Ha valamely legényecnec a társasága közet törvénye leszen és a törvény nem tetzic neki, az appellációba veheti az Mesternek eleybe. Ha a legényec nem engednec, tehát az a legény mennyen a tzémesterhez és meg jelentse ő neki és az annac utánna gondgyát viseli a töb tzémesterekkel egyetembe.

50. A legényec minapján Isteni székletben iyenec és örömet mennyenec az egyházba, a predicatora és az urnac asztalához. Ez okáért vasárnapon senki ne mennyen morálni a predicacio alatt, se a városban, se város környül. Valaki különben czelekszik, azt jelenenac a Dékányoc kétzer vagy háromszor. Ha pedig szót nem fogad, tehát a Dékányoc meg ielenenac a tzémesternek, azoc annac utánna gondot viselleyenec róla.

51. A Dékányoc a legényec közet emberségesec legyenek, és a Tzémestereknek, és a legényec Attyoknak engedelmessac legyenek. Valaki pedig ő közlül szófogatatlan lenne, az megmarad a tzémec.

Colosvarot nyomatott az ő Rendelés, midőn tzémesterek volnának a tisztelendő Mesterek: 1. Demeter Wolff. 2. Tóth Miklós. 3. Páter Shesburger. 4. Enyed György.

Újra szabályozzák a külföldi munkások itt tartózkodásának ügyét.

A munkaügyi minisztériumban rendelet készült, amely újból szabályozza a külföldi munkásoknak az országba való bejövetelét és itt tartózkodását.

A munkaügyi minisztériumban bevándorlási tanácsot létesítettek, amely ezekben a kérdésekben intézkedik. Külföldi állampolgárok családjaiknak a bevándorlási tanácsnak előzetes engedélye alapján kaphatnak iparendélyt.

Mi rejlik az italmérési engedélyek kicserélése mögött?

Megemlékeztünk már arról, hogy a pénzügyigazgatóságok megkezdtek az új italmérési engedélyek kiadását. Ekkor azonban az a furcsa eljárás észlelhető, hogy az 1930 évi szesz-törvény előtt kiadott engedélyeket nem cserélik ki, ami azt jelentheti, hogy ezekkel a régi jogokkal szemben különleges eljárást alkalmaznak tanúsítani. A Kereskedő Szövetség megbízta főtitkárát, hogy legközelebb utazzék Bucurestibe és a pénzügyminisztériumban felvilágosítást kérjen a fenti rendelkezés tekintetében. Ugyancsak felkérte a Szövetség Comsa Ionel kamarai szenátort is, hogy személyesen járjon el a pénzügyminiszternél az ügyben.

Patou nyilatkozata a tavaszi női divatról

A divatszín kisebb füstös és fanyar árnyalatú zafirkák. — 1934 divatja friss és természetes. — Csak az estélyi ruha lehet szeszélyes, nagyvonalú és szárnyaló. — Sikk lesz a angolos ruha

Patou, a világhíres szabó, ezúttal politikai golfáramlatokkal itatja át tavaszi divatszöveget.

— Korunk politikai életét — írja Patou — szélsőséges ellentétek összeütközése jellemzi. Ez az ingadozás és mérkőzés a divatra is ráütötte bélyegét. A divat klasszikus hagyományai évek óta küzdenek a hirtelen kerekedett különbségekkel. A hagyomány és forradalom összeütközése a divat válságához vezetett. Egyes külföldi körök (érted Anglia) ma nagyon erőszakolják a mult alapján álló damadivatot, de Páris e tulzás eilon is tiltakozik: a dama-divat (a mai kor céljainak) nem eléggé fiatalos és egyszerű. Pedig enélkül nincs elegancia! 1934-ben a divatnak frissnek és természetesennek kell lennie.

Ezután így folytatja Patou divatrészletezését, amelyre — hiába! — még mindig öt világrész divatszakkaja és hölgyközönsége kíváncsi:

— A délelőtti ruházat, a fürdőzés és sport kellékára, kényelmes, sima és célszerű legyen. A délutáni ruhától értelmességet és józanságot kívánunk, de magán kell hordania a nőiesség illatát. Az esti ruhának szabad szárnyalnia: erős színellentétekkel s az új körvonallal, merész, szeszélyes és nagyvonalú lehet. Ami a színeket illeti: győzött a párisi islés s így

a fekete és a sötétlila vezet. Idel kedveno színeim kisebb füstös és fanyar árnyalatú zafirkák.

Ez lesz 1934 első félesztendéjére „Patou új színe” (Patou's new colour). Estére mandulazöldet, tangószínt és erős lilákat ajánlok. Nyomott mintát (imprimé) csak nyáron fogok használni. Uccára csupa szabó kosztium. Érted ezalatt az angolosat: szoknyát, kabátot, bluzt vagy meliényt. Továbbá az angolos ruhát hozzávaló kis kabáttal vagy cape-pel Disznek himzést ajánlok, csikazserien és pottyszerien. A tavasz és nyár színei: az eszlóstróka, egyéb világos- és sötét-rózsák, végül a nyest.

Csak hivatalos nyugták ellenében fizessünk adót

Pasere Pompil dr. timisoarai adófelügyelő felhívja a közönséget, hogy minden olyan fizetésről, amelyet az állammal szemben teljesítettek, de amelyek nem az adóhivatalok pénztárain keresztül folytak be és nem kaptak hivatalos nyugtát, tegyenek jelentést a kerületi pénzügyigazgatóságnál s egyszerűsített mutassák is fel az idevontatkozó nyugtákat is. Mindezt az adófizetés jól fel-fogott érdekében tudatja a felügyelő, mivel minden állami járandóságot felülvizsgálják s amelyet addig nem fizettek be, azt behajtják.

Milyen eszközökkel tudja aláaknázni a japán ipar az európai ipari piac árait?

A japán nagyipar gépi berendezése éppen, mert a legutolsó években keletkezett, talán Amerikát is beleértve, a legmodernebb az egész világon. A japán kormány a régi üzemek átszervezését hosszulejáratu, kamatmentes kölcsönökkel és prémiumokkal támogatja. A racionalizálás és standardizálás nagymértvű alkalmazása ugyancsak csökkentőleg hatottak a gyáripár önköltségeire.

Mindez azonban, bár igen lényegesen befolyásolja az exportipar számvetését, nem döntő momentum. A japán export lehetőségét a szociális dumping adja meg. Köztudomásu, hogy

a japán ipar a washingtoni munkaegyezmény egyetlen fontos pontját sem tartja be, hogy a fiatalok és nők munkabéreihez igazságtalanul semmiféle korlátozások sincsenek s végül, hogy a munkabérek átlagban az amerikai bérnő kb 10 százalékát, az európainak 15 — 18 százalékát reprezentálják.

Ilyen módon vált lehetségessé a japán ipar számára az az aláakázás, amit a különböző cikkek hosszú sorában tapasztalhatunk és amivel szemben — legalább is egyelőre —

tehettelenül áll az európai és amerikai nagyipar.

1932-ről 1933-ra, amikor a világkereskedelem volumenja erősen lecsökkent, a japánoknak sikerült az exportjukat több mint 50 százalékkal fokozni, sőt egyes délamerikai országokban kb. 240 százalékkal több iparcikket elhelyezni, mint az előző évben.

Hogy ez a helyzet mennyi ideig tart, nehéz volna megjósolni. Annyi bizonyos, hogy Japánban az iparban generációkon keresztül bevett patriarchális szokások elmúlóban vannak.

A szocializmus, sőt a kommunizmus is rohamosan terjed és a munkaldő csökkentését és a bérek emelését követelik.

Másrésről a létalapjukban megtámadott európai és amerikai iparok sorsa nem lehet közömbös kormányaik szempontjából. Különböző országok részéről erélyes intézkedések történtek a japán behozatal ellen: valószínű, hogy legalább is

egyes iparokban nemzetközi megállapodásokkal fogják a japán áruk invázióját megakadályozni.

Kétségtelen, hogy ez a kérdés nem marad elszigetelten az érdekelt iparok problémája, hanem világgazdasági, sőt világpolitikai komplikációkhoz fog vezetni.

Megtagadják a felemelt zeneilleték fizetését a timisoarai vendégiparosok

2000 leies óvadék, amely bároknál és varietéknél 10 000-tól 30 000 leiig emelkedik. — Emlékiratot küldtek a kultuszminiszterhez s annak elintezeséig csak a régi illeteket fizetik.

Remény van rá, hogy a zeneszerzői jogdíjak fizetését atharítják a zenekarokra

A Romániai Zenészek Szindikátusának igazgatósága Bucurestiből 1763. szám alatt leiratot intézett timisoarai fiókjához, amelyben arról értesíti, hogy azon helyiségek, amelyek zenekart tartanak és amelyek a törvény értelmében kötelesek autorizációt is beszerezni, az eddigi évi 288 lej helyett kétezer lejt kötelesek fizetni.

Kétezer lejtől harmincezer lejig terjedhető illetek.

Tudnivaló, hogy ezek az autorizáció-díjak onnan származnak, hogy a törvény minden egyes vendéglő, táncterem, stb. tulajdonosát, ahol alkalmazott zenészek játszanak, arra kötelezi, hogy alkalmazottait járandóságának biztosítására 2000 lej óvadékot helyezzenek a szindikátusnál letétbe. Azonban mentesíti a törvény a vendéglőket az óvadékok lefizetése alól, ha a zenészek járandóságáért felelősséget a zenész-szindikátus vállalja, illetőleg azért jót áll. Ha tehát a zenész-szindikátus a vendéglős részére ilyen értelemben autorizációt állít ki, ezzel

felelősséget vállal a zenészek járandóságát illetőleg és egyben fel is menti a vendéglőst a kötelező óvadék lefizetése alól.

A gyakorlatban, amit a mai súlyos gazdasági viszonyok is indokolnak, a vendéglősök inkább hajlandók évente 288 lejt lefizetni az autorizációért, semmint 2000 lejt tőkét letenni. Érthető ez azért is, mert ilyen nagy összeget nemcsak a kis vendéglősök, hanem a nagyobbak sem nélkülözhetnek. A 288 lej pedig egy évi törvényes kamata a 2000 lej tőkének, amit a szaktárs üzletében jól felhasználhat. Nem is volt még példa arra, hogy valaki a törvényesen előírt 2000 lej óvadékot letétbe tette volna.

Ez az összeg bároknál és varietéknél 10 — 30 000 lejig terjed.

Hogy döntöttek a zeneszerzői díjak ügyében Bucurestiben?

A zeneszerzői jogdíjak ügyének tíz év óta vajdó problémája és érdekes fordulat előtt áll. Re-

mélhető, hogy a terheket át fogják hárítani a zenekarokra.

A vendéglősök és kávéos országos szindikátusa Bucurestiben egyébként úgy határozott, hogy valamennyi tagja szüntesse be a zeneszerzői díjak fizetését addig is, amíg a kultuszminisztérium véglegesen dönt. Ennek a határozatnak az az alapja, hogy a kormány válasza már nem lehet kétséges, hogy a zeneszerzői díjakat a zenekaroknak, énekeseknek, előadóknak, illetve látványosságok rendezőinek kell fizetni.

Timisoara óvatos.

A timisoarai vendéglős ipartársulat ezzel szemben úgy határozott, hogy ezt a jelentős változást közli ugyan a tagjaival, azonban

mindaddig, amíg a kultuszminisztérium nem magáévá a bucarestti álláspontot, nehogy dönt, anagy felelősség tudatában nem teszi esetleg a kultuszminisztérium kedvezőtlen döntése után az egyes tagokat perrel támadhassák meg.

Kedvező elvi döntés egy perben.

Érdekes különben, hogy a szindikátus főtitkárának az ilfovi törvényszék előtt hasonló természetű pere volt és a törvényszék negyedik tanácsa január 15-én ítéletében kimondotta, hogy

a munkaadó és vendéglős a zeneszerzői díjak kifizetésére nem kötelezhető.

Ezek után már szinte biztosra vehető, hogy a vendéglősök, kávéosok és más nyilvános helyiségek tulajdonosai teljesen mentesülnek a szerzői jogdíj fizetése alól. Nagyon valószínű, hogy ebben az esetben, ha a szerzői jogdíjak fizetését valóban a zenekarokra hárítják át, ezeket a díjakat előrelátólag erősen csökkentik.

Ilyen körülmények között tehát remélhető, hogy a legutóbbi erre vonatkozó törvény életbe léptetése után tizenegy esztendővel végre tisztá helyzettet sikerül teremteni a sok vihart és zavart látott fronton.

Enyhe adócsökkentést hoz az új pénzügyminiszter adóreformja

Bár a reményeket nem váltja be, véget vet az eddigi kártékony adózás rendnek. Kovarodás az új egytázisu forgalmi adó körül. Új kulcsokat állapítottak meg a tenyüzesi adóra. A globális adó meghalt, de megszületett helyette a jövedelmi pótladó. A sülőiparra nem jelent könnyítést az új rendszer

A jövedelmi pótladó senkinél sem lehet magasabb, mint a legutóbbi globális adó

Arad. (Az Iparos tudósítójától.) Az adók mérséklése, illetve a jövedelmek utáni százalékos kulcs leszállítása ma már nemcsak kormányigéret. A most közzé tett törvényjavaslat alapján meg fogja az új kormány a parlamenttel is szavaztatni ezt az új adórendet. Az április elsején kezdődő új pénzügyi évvel lép életbe az új rend, amely nagy reményeket váltott ki.

A nagy reményeket nagy csalódás követi.

A törvényjavaslat részletes áttanulmányosása után, amelyre annak megjelenése most már módot nyújt, meg kell állapítanunk, hogy az

nem mindenben fedi azokat a várakozásokat, amelyeket hozzáfűztünk.

Az iparosok adója mindössze egy százalékkal lesz kevesebb az eddiginél. Tizenegy százalék lesz az addicionális adókkal együtt, szemben az eddigi 12 százalékkal. Sajnos azonban,

a globális adó eltörlése folytán, behozandó pótladó ezt az egy százalékos nyereséget is megsemmisíti.

Es annyival ugyanis magasabb lesz.

Régi igazság, hogy az adó sohase lesz kicsi. Nyugodtak lehetünk, hogyha az adókulcs leszáll, a kivétel gondoskodik arról, hogy az adóalapot megfelelően felemeljük.

Súlyos volt azonban a helyzet a forgalmi adónál. Az eddigi 2.5 százalékos kvótát 5 százalékra, tehát a duplájára emelték.

Az érdekképviseletet közbelépésére a miniszter megígérte, hogy megmarad a régi 2.5 százalékos kulcs a így itt emelkedés nem lesz.

A luxusadónál némi csökkenésre számíthatunk. Az eddigi 16.5 százalékos luxusadó ugyanis 15 százalékra, a 11 százalékosat tíz százalékra csökkentették.

A kisiparos forgalmi adómentessége megmarad, ha 5 lóerőnél kisebb a gépi berendezése és 6 munkánál kevesebb munkaerőt vesz igénybe.

Az előbbi pénzügyminiszter rendeletét, amely a 6 munkás létszámába a mestert is bele akarta számítani, hatályon kívül helyezték.

Leszállították a büntetéseket is.

Nem pontos fizetés esetén

az eddigi 10 és 20 százalékos büntetést 5 és 10 százalékra mérsékeltek.

Súlyos csalódás éri az új törvényjavaslatnál a sülőipart.

A pékek ugyanis tovább fizetik a forgalmi adót, még abban az esetben is, ha a fent meg-

Jövedelem	Adókulcs	Megyei és közs. adó	Kamarai ill.	Utadó
Föld saját kezelésben	6%	3	0.50	2
Föld bérben	7%	3	0.50	2
Abszontisták	24%	3	0.50	2
Erdőtermelés	8%			
Erdőirtás	15%	2	0.50	2
Épületek	10%	és 5	—	2
(Külföldi ingatlan tulajdonosok kétszeresen)				
Ingó töke	15%	—	—	2
Értékpapírok	12%	—	—	—
Betétek (3 hónapnál rövidebb időre)	10%	—	—	—
Három hónapon túl	5%	—	—	—
Kereskedelem	9%	2 és 2	1	2
Ipar	7%	2 és 2	—	2
Bankok	11%	2 és 2	1	2
Szabad foglalk.	7%	1 és 2	0.20	2
Művészek	4%			

A tervezet szerint, a globális adó megszűnik, illetőleg más elnevezést kap. Tulajdonképpen, mint pótladó fog szerepelni, amelyet a kereseti adó arányában állapítanak meg.

Az új törvénytervezet módosítja

az adókvótát

eddigi rendszerét is. Elvben kimondja, hogy az egyéni cégeknek

a már egyszer megállapított adó elővezethető a következő évre is, illetve rögzíthető mindaddig, amíg azt vagy az adózó, vagy pedig a fiskus fel nem mondja.

Ezzel a rendszerrel a törvény — a patenta fixától eltérően — egy új típusát állapítja meg az adórögzítésnek. A következő évre is rögzített adót az adózó csak az esetben mondhatja fel és kérhet újabb adómegállapítást, ha az adóköteles jövedelme 20 százalékkal csökken. Viszont ugyanez a jog fennáll a fiskus részére is, ha a fiskus igazolni tudja, hogy az adózó jövedelme legalább 20 százalékkal emelkedett.

A részvénytársaságok és nagyvállalatok vállalati adója

tékinetében változás nincs, vagyis elvben továbbra is a kimutatott, illetve megállapított mérleg szerinti tiszta nyereség képezi az adó alapját. Ugyancsak nem történt változtatás a vállalati adó kvótáinál sem, csupán a speciális törvények alapján kivetett adicióális adó kvótáinál várható némi változtatás. Az új adórendszerben is súlyos sérelem marad az, hogy

a vagyonadó jellegű minimális adó rendszerét, bár módosított formában, fentartja a tervezet.

A minimális adónál azt a módosítást tartalmazza, hogy az ipari részvénytársaságoknál a jelenlegi 2 százalékos kvótát 1 százalékra, a kereskedelmi részvénytársaságoknál a jelenlegi 2 százalékos kvótát 2 százalékra, szállítóké

jelöltéknél kisebb munkás-létszámmal is dolgoznak.

Tovább kell vezetni a regisztereket is, mert páuszáló fizetéséről a javaslatban nincs szó.

Tagadhatatlan, hogy az új adórendszer csökkenti az állam adóbevételeit. Bizonyára nagy bátorság kellett hozzá a pénzügyminiszter részéről, hogy mikor az állami költségvetés mind nagyobb igényeket támaszt, adóleszállítással mer előállni. Ma már azonban az a helyzet, hogy

az ország teherbíró képessége nem bírta volna el a nagy adókat, amelyek már nem jövedelmi adók, hanem vagyongézsémszámok voltak.

Helyesen gondolkozott a pénzügyminiszter, mikor arra az álláspontra helyezkedett, hogy csak annyi adót akar kivetni, amennyit biztosan be is tud hajtani. Nem ambicionálja, hogy horribilis hátralékokat vigyen át az egyik évről a másikra.

Higyük, hogy a megkezdett uton a jövő pénzügyminiszterei is tovább fognak haladni, a mi által könnyebb lesz a megélhetés és új ut nyílik a fellendülés felé.

A törvénytervezet első része a kereseti adó csökkentésével foglalkozik. Az adóalap megállapítása kérdésében a javaslat nem tartalmaz újat, ellenben az adókvótát 1—2 százalékkal csökkenti, a tulajdonképpeni nagyobarányú csökkentést a globális adóval kapcsolatban viszi keresztül a törvénytervezet, amelyet a második részben tárgyal.

Az elementáris adók mérséklésének mértékét az alábbi táblázat tünteti fel:

Megyei és közs. adó	Kamarai ill.	Utadó
3	0.50	2
3	0.50	2
3	0.50	2
2	0.50	2
és 5	—	2
—	—	2
—	—	—
—	—	—
2 és 2	1	2
2 és 2	—	2
2 és 2	1	2
1 és 2	0.20	2

ISMÉT EGYTÁZISU LESZ A FORGALMI ADÓ

Az adóreformmal egyidejűleg készült el az új fényüzési és forgalmi adótörvény tervezete, amelynek a könnyítések már sokkal lényegesebbek. A legfontosabb intézkedése az új törvénynek az, hogy megszünteti a közbeszű termékek, illetve felgyártmányok forgalmi, vagy fényüzési adóját, miáltal a jelenlegi valóságban kétfázisú forgalmi adórendszer egyfázisúvá válik.

A törvénytervezet szerint

megszüntetik a luxusadó kétféle osztályozását és úgy a 16½%-os, mint a 11%-os kvótát alá eső cikkekre 10%-os kvótát állapítanak meg,

azonban a jelenlegi törvény szerinti 11, illetve 16½%-os luxusadó alá eső cikkekből számogat mentesítenek a luxusadó alól.

A törvénytervezet szerint a két és fél százalékos forgalmi adókvótát öt százalékra emelik.

A tervezet szerint, továbbra is fennmarad a speciális regiszterek vezetésének kötelezettsége, azonban itt is bizonyos formai enyhítések lesznek. Igaz, fontos a társaságtervezetben a megjelölése, amellyel megnehezíti az adóspicli-rendszert, oly módon, hogy az adóspicli részére nem engedélyezi a bírságjutalékot, ellenben fokozza a hamis feljelentők felelősségét.

CSÖKKENNEK AZ IPARI ÉS KERESKEDELMI VONATKOZÁSÚ ILLETÉKEK

A bányatörvény módosításáról szóló törvénytervezet

a bányák bányagilletékét 11 lejről 1 lejre

a részvények bányagilletékét 1.4%-ról 0.6%-ra, az adóvétel szerződéseit illető adókvótát 7%-ra, a csezsíds bányagilletékét az eddigi 11 százalékról 6 százalékra állapítja le.

aranyoz
ezüstöz
nikkelez
bronzal
rézzel
horganyal
ónnal

galvanizál
elektromos uton

megbízható
szakszerű
olcsó

Kőszeghy Sándor Fia

Arad,

Bul. Reg. Ferdinand 63 - 65.
Dengi-ház.

Milyen mérsékléseket ígért a pénzügyminiszter?

A pénzügyminiszter a fentiekben ismertetett tervezetét megküldte véleményezésre a Kamarák Szövetségének, a Gyáriparosok Szövetségének és a bucuresti-i Kereskedelmi és Iparkamarának. A három testület nyomban tárgyalás alá vette a pénzügyminiszter törvénytervezetét és teljes elismerése mellett annak a dicséretes és bátor elhatározásának, hogy a kormány az államkincstár mostoha anyagi körülményei dacára hozzá mer nyulni annak a rosszul sikerült épületnek lerombolásához, amelyet elődei hibás elgondolás alapján építettek fel, annak

további módosítását kéri a közterhek reális könnyítése érdekében.

Helyesen állapították meg az érdeklépviseletek, hogy a globális adó eltörlése és annak egy újrendszerről pótdadóval tervezett helyettesítése csak úgy jelent adókönyvitést a közönségre nézve, ha az új adó kulcsa és terhei nem lesznek súlyosabbak a globális adónál. A pénzügyminiszteri terv azonban bizonyos magasságokban súlyosabb, mint a globális adó volt. Kimutattuk fentebb, hogy százezer lejese évi jövedelemnél a globális adó csak 3 ezer lej volt, ezzel szemben az új pótdadó 3500 lej lenne. A pénzügyminiszter belátta, hogy az érdeklépviseleteknek igazuk van a minthogy 5 maga is nemcsak a kivételi eljárás egyszerűsítésére helyezett súlyt, de azt akarta, hogy maga az adóterher is könnyíthessék, megígérte, hogy reformját e részben revideálni fogja olyan módon, hogy

az új jövedelmi pótdadó semmilyen vonatkozásban ne haladja túl a megszűnő globális adó terheit.

Hasonló a helyzet a forgalmi adónál is. A pénzügyminiszteri tervezet a legtöbb könnyítést ennél az adónemnél hozza, mégis megtörtént, hogy a 2 és félszázalékos adó alá eső áruk a táblázatban átkerültek az 5 százalékosba, ami a forgalmi adóterher megkétszereződését jelenthetné. A pénzügyminiszter erre nézve is kilátásba helyezte a revíziót s így

azok a cikkek, amelyek nincsenek felsorolva a táblázat öt fejezete közül egyikben sem, csak két és félszázalékos forgalmi adót fognak fizetni.

Ugyanezen adókulcsot alkalmazzák a konfekcionálás után is. Az ötvenszázaléknál több selyemanyagot tartalmazó kötött vagy szövött áruk (szalagok, csipkék, konfekcionált áruk) teljesen selyemből készülteknek tekintendők, adójuk 15 százalékos lesz, 25 és 50 százalékos selyem-tartalom mellett a forgalmi adó 10 százalék, 25 százalék selyem-tartalom alul a forgalmi adó 2.4 százalék.

Az adóreformra vonatkozó pénzügyminiszteri javaslat egyike lesz azoknak, amelyeket a törvényhozás nyomban a rendes tanácskozások megkezdése után meg fog szavazni, mert ez a törvény érthető okoknál fogva meg kell, hogy előzze a költségvetési javaslat tárgyalását. A budgetbe ugyanis már csupán azok az adójövedelmek illeszthetők be, amelyeket az új adórendszer alapján remélhet az államkincstár.

Az április 1-én kezdődő pénzügyi évben tehát már okvetlenül a mérsékelt adókat fogja beszedni az államkincstár.

Nincsenek már ellentétek az aradi vendéglősök szindikátusában

Arad. (Az Iparos tudósítójától.) Az Aradi Vendéglősök Szindikátusában a múlt hét folyamán bizonyos ellentétek merültek föl, amelyek egyes napilapok szerint odáig fajultak, hogy az ellenzék külön szindikátusba akart tömörülni. Az ellentétek, mint a következmények beigazolták, nem voltak olyan súlyosak. Az e hó 15-én, csütörtökön este tartott választmányi ülésen ugyanis a Preis Gyula által felvetett bizalmi kérdésre a választmány tagjai egyhangulag bizalmat szavaztak a jelenlegi vezetőségnek és ragaszkodásukról, az elrettetükről biztosították Mohor Ilie elnököt. A választmány igen konciliáns magatartást tanúsított az ellenzékkel szemben is. Madár József javaslatára szintén egyhangulag kimondták, hogy az ellenzékbe vonult Lovasberényi Árpád érdekeit minden tekintetben elismeri a szindikátus és mindent el fognak követni, hogy az agilis és tekintélyes iparosvezért ismét megnyerjék a szindikátus munkája javára.

Tüntető gyűlés a vendégipari sérelmek ellen.

Vasárnap d. e. az aradi Vendéglősök Szindikátusa tüntető gyűlést rendezett, amelyen nagy számban jelentek meg a Szindikátus tagjai. Ismeretes, hogy a Vendéglős Szindikátusok bucuresti-i központja az ország minden részéből érkezett felhívások nyomán akciót indított a szakmai sérelmek orvoslása érdekében. A vendéglősök ugyanis már régóta sérelmezik a különböző adórendelkezéseket, a munkatörvény és a munkásbiztosító törvény egyes rendelkezéseit, valamint az italmérési engedélyek után fizetendő illetékek magas voltát. Az országos akcióval kapcsolatosan az ország különböző városaiban a szakmai szindikátus tüntető gyűléseket rendez: ilyen gyűlés volt a Vendéglősök Szindikátusának vasárnapi összejövetele is. A közgyűlés kimondta, hogy az aradi szakipar egységesen csatlakozik a központ mozgalmához, egyben pedig határozatba hozta azt is, hogy felszólítja a központot, járjon el az irányban is, hogy a konverziót a városi adósságokra is terjesszék ki. A közgyűlés végül is táviratot küldött a bucuresti központnak, amelyben bejelenti az országos mozgalmhoz való csatlakozását. Az aradi Vendéglős Szindikátus egyébként sérelmeivel kapcsolatosan terjedelmes feliratot szerkeszt, amelyet illetékes helyre juttatnak majd el.

Milyen összegben vonandó le az ipari ingatlanok bérértéke a ipari jövedelemből?

A pénzügyminisztérium 1934 január 18-iki kirendeléssel 330.381 szám alatt körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, melyben tudomásul hozza, hogy az ipari vállalatok felelőseinek tárgyalásánál megengedi, hogy az ipari jövedelemből az ipari ingatlanok bérértéke abban az összegben kerüljön levonásra, ahogyan azt a kivető bizottságok megállapították, ha azonban idő

közben ez a bérérték növekedett, vagy csökkent volna, úgy a levonás következképpen az adóköteles tiszta jövedelem összege adminisztratív uton történt kérvényezés által is megváltoztatható.

A rendelet kiemeli, hogy az ily helyesbítés ne csak akkor vezethessék keresztül, ha az adózó érdekét szolgálja, hanem akkor is, ha az a kincstárra nézve is előnyös.

Nem a munkahiány, hanem az alacsony árak teszik tönkre a timisoarai festő- és mázoló ipart

Egységes árszabály készítését határozták el a timisoarai festők és mázolók. Panaszkodnak a vidékiek konkurenciája ellen is.

Bizalmat szavaztak Olariu Péter, Kovács István, Veterány Viktor dr. iparosvezéreknek és Gazda József titkárnak egy román lap újabb támadásával szemben

A timisoarai kisipari munkaadók szindikátusának kebelében működő festők és mázolók szakcsoportja. Szappanos Gyula és Marossy Mátyás elnökelete alatt ülést tartott, amelyen ezen iparág körébe tartozó kérdésekkel foglalkoztak. Marossy Mátyás ecetelte a festők és mázolók nehéz helyzetét és rámutatott arra, hogy ennek oka nem annyira a munkahiány, hanem inkább az a nagy versengés, amelyet a mesterek egymás között folytatnak. Ehhez járul még az is, hogy a környékbeli mesterek városi szaktársaiknak törvénytelen konkurenciát okoznak. Javasolja, hogy a festők és mázolók munkái számára állapítsanak meg egységes árakat, amelyek kötelezők legyenek a szakcsoport tagjaira nézve.

Cziffra Imre szintén az árak alacsonyágáról beszél, ami minden bajnak az okozója. Bárd Emil ugyancsak az egységes árak megállapítása mellett foglalkozik. A szakcsoport kimondta, hogy ennek a kérdésnek a tanulmányozására bizottságot küld ki. A bizottságot a következőképpen alakították meg: baraton, — Moncsa Károly, Szappanos Gyula, Marossy Mátyás, Bárd Emil, Streckfuss Ernő, Stranek András, Galgóczy Imre,

Scheuer József, Schwerák Nándor, Scholz János, Alt Lőrinc, Gábor János, Cziffra Imre, Beiwald József és Kaspar József.

Stranek András indítványozza, hogy az ujkisodai festő és mázoló mestereket is vegyék föl a szakcsoportba. Cziffra Imre az indítvány ellen foglal állást. Ezt a kérdést is a bizottság elé utalták.

Azután tárgyalták a Katolikus Munkásegylet festő és mázoló szakcsoportjának átiratát, amely a kollektív szerződés kötésére vonatkozik a munkások és a munkaadók között. A gyűlés ezt az ügyet javaslatlételre a kiküldött bizottságnak adta ki.

Gazda József titkár ismertette a betegpénztár új szabályzatát, majd különböző napirenden levő kérdésekről tett jelentést. A szakcsoport a gyűlés végén visszautasította azokat a támadásokat, amelyek két román újságban Olariu Péter ipartest. elnök, Kovács István szindikátusi eln., Veterány Viktor dr. ügyész és Gazda József titkár ellen minden alap nélkül napvilágot láttak és az iparoság ezen négy vezetőjének bizalmat szavaz.

Új középértékek a koporsók disztítésére szolgáló papir, a motorkerékpárok és tartozékainak vámjánál

A pénzügyminisztérium körrendeletet küldött az összes vámhivataloknak és közölte, hogy a február 3-iki 348682 számú miniszteri rendelet intézkedéseivel szemben az alább felsorolt árucikkek Tarif Unitar-beli középértéke a következőképpen alakul:

Art. 786. Jegyzet. Koporsók disztítésére szolgáló papir 100 kgr-ként az eddigi 50.000 lej helyett 24.000 lej.

Art. 1295. Motorkerékpárok, kétkerekű, háromkerekű és sidecar, motorral hajtásra, valamint szerkezeti részei és tartozékok is 100 kgr-ként az eddigi 35.000 helyett 18.000 lej.

Ezen új középértékek 1934. február 5-én lépnek életbe.

MAI DIVAT.

Férj: Megint pók fészkel a szekrényben, Anyuci... Behálózta az egész ruhatáramat... Feleség: Tévedsz drágám, a sikkes pókháló ezuttal az új estélyi ruhám.

EKSZERESZNEK.

— Nagy szíveséget tenné nekem, ha vészná venné a tegnap vásárolt jeggyűrűt.
— Nem passzol talán a menyasszonyának?
— A gyűrű igen, de én — sajnos, — nem igen.

Felhívás Erdély és Bánság kádáriparosaihoz

Kedves Kartársak! József-kérem memorandumunkról, amely a halálra ítélt hazai kádáripár érdekében emelt szót multheti számában méltó feltűnést keltő cikket közölt országos újságunk, Az Iparos. Szükségesnek láttuk azonban, hogy az újságcikk után mi, akik ezt a mozgalmat megindítottuk, a magunk részéről is felhívást intézzünk Hozzájuk. Nagyon jól tudjuk ugyanis, hogy a mozgalomnak csak akkor lesz sikere, hogy ha ahhoz Erdély és a Bánság területéről valamennyi szakértő csatlakozik.

Kedves Kartársak! Ti éppen olyan jól tudjátok, mert hiszen a Ti szájatokból is éppen úgy kiveszi a kenyeret, hogy emelkedő anyagárak mellett, amikor az általunk készített hordók ára csökkenő tendenciájú, nem bírjuk el a magas hordó-hitelesítési díjakat.

Nagyon jól tudjátok, mert a Ti bőrötöket éppen úgy a vásárra viszi a régi kormány által fel-emelt illeték, mint a mi bőrünket, hogy a kismester magasabb árakat kénytelen a faanyagért fizetni, mint a nagy üzemek, hogy a keresetünk alig annyi, amennyi a reánk kirott illeték és hogy ez így tovább nem mehet.

Kartársak! Hallgassátok meg a szakmánk érdekében elhangzott felhívást. Csatlakozzatok a mozgalomhoz, amit mi, hárman, Aradon megindítottunk. Készségesen megküldjük minden helységnek a memorandum eredeti román szövegét. Csak le kell másoltatnotok és elküldönetek az illetékesekhez, hogy lássák: nemcsak az aradiakra, hanem az ország egész kádáripárára elviselhetetlenül súlyos teher a felemelt hordó-hitelesítési illeték.

Nagyon fontos, hogy minél több ilyen memorandum menjen Bucurestibe, mert a más uton történő intervenciónak csak akkor lesz sikere, hogy ha szóban is előadott aláíratos kérelmünkben az emlékiratok tömege támogatja.

Szabó Béni országgyűlési képviselőt, nagy-növű iparostestvérünket kértük fel, hogy emlékiratunk tartalmát a szakminiszter előtt kifejtse és a súlyos sérelem orvoslását mielőbb kieszközölje.

Reméljük, hogy nagytekintélyű szószólónk minket támogató szavainak meg is lesz a hatásuk. Ez azonban még nem minden. Kérésünk szerint Timisoarán is mozgalom indult, hogy az illetékes bucaresti minisztériumi köröket személyes intervencióval nyerjék meg a létét veszélyeztetett hazai kádáripár védelmezésére.

Die Stempelgebühr für Gesuche wird um 2 Lei herabgesetzt

In dem Gesetzentwurf zur Abänderung des Stempelgesetzes werden folgende Herabsetzungen vorgesehen: Die Stempelgebühr bei Gesuchen wird von 11 auf 9 Lei herabgesetzt, bei Aktien auf 60 Bani für 100 Lei, bei Verkaufen von 8 auf 7 Lei auf das 100, bei Zessionen von 70 auf 50 Bani auf das Hundert. Ebenso werden Eintragungsgebühren bei Firmenfusionen verringert.

Die Kleinindustriellen verlangen Einfuhrverbot für Fabrikate, die sie selbst herstellen können

Unter der Führung des Generalsekretärs des Landesverbandes der Kleinindustriellen und Gewerbetreibenden (Uniunea generala a micilor industriasi si meseriasi), begab sich eine Deputation von Gewerbetreibenden zu Handelsminister Sasu, dem eine Denkschrift mit den Wünschen und Klagen des Gewerbestandes überreicht wurde. In der Denkschrift wird u. a. der Beginn der 35-jährigen Arbeit, ein amtliches Einfuhrverbot für Fabrikate, die von den Kleinindustriellen u. Gewerbetreibenden im Lande hergestellt werden können, die Auflösung der Kartelle und die Aufstellung von Gewerbekammern verlangt.

Mindössze annyit kérünk, hogy állítsák vissza a régi rendet, amit az előző kormány minden indok nélkül megváltoztatott. Azt kívánjuk, hogy a nagy hordók hitelesítési díját emeljék fel a régi, magasabb összegre, a kis hordókat pedig szállít-

Bau- und Maurermeister haben wieder einen drohenden Schlag abgewehrt

Die Stadtleitung von Cluj hat eine Verordnung erlassen, nach welcher sie das Recht der Bau- und Maurermeister, Pläne zu machen und die Ausführung derselben zu übernehmen, nur bis zum 15. Feber anerkennt. Nachdem diese Verordnung als Präzedenzfall für das ganze Land hätte dienen können, wurde beschlossen auf dem Wege einer Deputation beim Ministerium zu intervenieren. Die Deputation, in der das Banat durch den Anwalt des Timisoaraer Gewerbasyndikates, Dr. Viktor Veterany, vertreten war, sprach unter der Führung des Angeordnete-

sák el úgy, ahogy azt az 1932. évi emelés előtt fizettük. Azt kívánjuk, hogy ne csak a mérték-hitelesítési hivatal fenntartását, hanem a mi szerény megélhetésünket is biztosítsa a krízisek egész során átment hazai kádáripár.

Ezt kívánjuk és ehhez kérjük csatlakozásokat.

Arad, 1934. február 22.

BING ISTVAN,
MATEKOVITS LASZLO,
NYARSY SANDOR, kádármesterek.

Könnyítések és kedvezmények a vasuti menettértijegyek új rendjében

A múlt év március hó 1-én életbelépett vasuti személytarifa rendelkezései alapján a vasuti állomások felhatalmazták, hogy vasár- és ünnepnapokon, 300 km. körzeten belül, 20 százalékos kedvezménytel menettérti jegyet adhasanak ki.

Február 1-től kezdve a következőképpen szabályozták a menettérti jegyek érvényességét:

Vasárnap menettérti jegyek a kiinduló állomásokon szombat déli 12 órától vasárnap éjjel 12 óráig adhatók ki. E jegyekkel legkésőbb hétfő déli 12 óráig kell visszatérni.

Egyéb ünnepnapokra az ünnepet megelőző hétköznap déli 12 órájától kezdve árusíthatók a

menettérti jegyek, melyek az ünnepnapot követő hétköznap déli 12 óráig használhatók fel visszautazásra.

Két vagy több egymásra következő ünnepnapra menettérti jegyek az első ünnepnapot megelőző hétköznap déli 12 órától kezdve adhatók ki, visszautazásra pedig az utolsó ünnepnapra következő hétköznap déli 12 óráig használhatók fel.

Ha két vagy több ünnepnap közé egy hétköznap esnek, a hétköznap is ünnepnapnak tekintendő, a menettérti jegy érvényessége az utolsó ünnepnap utáni hétköznap déli 12 órájáig kifolyólik.

A menettérti jegyek gyorsvonatra is érvényesek, a gyorsvonati pótdíj befizetése ellenében.

Fellendülés küszöbén a szabóipar

A belföldi textilárak olcsóságának és javult minőségének tulajdonítható a váratlan fellendülés.

Kezd már nem takarékoskodni a jómódu megrendelő

Végre a sok leépítés után hirt adhatunk egy felépítésről is. Ez a felépítés ugyan nem jelenti azt, hogy a szabóipar tagjai ma valamennyien elhelyezkedést találtak volna és még új szakmabeliekre volna szükség, de viszont igaz az, hogy az utóbbi időben jó néhány hazai üzemnek váratlanul fellendült a forgalma. Ez természetesen szoros összefüggésben áll a textilipar jelenlegi kedvező helyzetével is.

A belföldi textilipar ugyanis kedvező változáson ment át az utóbbi időben. Beszámoltunk arról, hogy amíg számos más iparágban hanyatlás állott be, addig a belföldi textilipar technikája fejlődött és forgalma is egyre nagyobb mértéket öltött. Az elmúlt évek voltak olyan szakaszai, amikor egyenesen hosszútendenciáról lehetett számolni.

A belföldi textilipar komoly forgalmát azzal is lehet magyarázni, hogy az itteni gyárak egyre jobban fejlődtek és ma már Romániában olyan szövetek is készülnek, amelyek bátran felveszik a versenyt a cseh, német, magyar, vagy osztrák szövetekkel.

Kétségtelen, hogy a közönség ma már nem ragaszkodik olyan kétségbeesetten a külföldi áruhoz, mert jól tudja, hogy a belföldön is igen jó

minőséghez juthat. A szabóipar mérlegében speciálisan Timisoarán igen érdekes változás állott elő. Információnk szerint a jobb szabótermekben ebben a szezonban összehasonlíthatatlanul több szmokingot és általában estélyi ruhát készítettek, mint tavaly, vagy tavalyelőtt.

Sőt, még egy különleges jelenség tapasztalható. A január, február és bizonyos tekintetben még a március hónap is a szabóiparban az év azon szakához tartozik, mikor a szabó már a holt szezonra kénytelen számolni. Az idén azonban eddig igen kielégítő a forgalom. Teljesen függetlenül a szokásos farsangi eseményektől, hálaktól, stb.

Ennek a fellendülésnek minden bizonnyal lélektani okai is vannak, mint az az utóbbi időben a közönség vásárló kedvének fokozott támpójánál tapasztalható volt. Ugyátszik, hogy a közönség megunt a takarékoskodást és az elmúlt események, különösképpen a külföldi események után bizonyos bizalmatlansággal viseltetett a bankok iránt és ennek következtében inkább hozzálátott pénzének elköltéséhez. A takarékoskodás korszaka után a költséges korszak következett, ami átmenetileg csaknem minden szakmában éreztette hatását.

Egy munkaszüneti razzia meglepő felfedezése

A munkakamarák országsszerte harcot indítottak a vasárnapi munkaszünet szigorú megtartásának érdekében. Az erre vonatkozólag tartott ellenőrzések visszaélést derített föl.

Legérdekesebb volt azonban, a fővárosi munkakamara felfedezése. A munkakamara delegátusai egy munkaügyi felügyelő közbejöttével vasárnap Bucarestben tartottak ilyen ellenőrzést és ez alkalommal

a munkaügyi minisztérium épületében egy borbélyra akadtak, aki vasárnap is dolgozott. Az esetről jegyzőkönyvet vettek föl, amelyet másolatban megküldöttek a munkaügyi minisztériumnak is.

Milyen büntetés róható ki a havi ülésekről a marado ipartestületi elöljárósági tagokra?

Az aradi ipartestület kétnyelvű felhívást bocsátott ki, amelyben a rendes havi ülések rendszeres látogatására szólítja fel az elöljárósági tagokat. Az ipartestület elnöksége panaszkodik a felhívásban, hogy az elöljáróság tagjainak nem kis része rendszeresen elmarad az ülésekről, miért is jogérvényes döntéseket csak második összehívásra hozhatnak, ami igen sokszor súlyos károkat okoz fontos ipari ügyekben. A felhívás vége szöveg szerint így hangzik:

„Ezen szempontok kényszerítettek eme, önt is érdeklő felhívásunk kézbesítésére és reméljük, hogy ezután elöljárósági üléseink résztvevői között önt is üdvözölhetjük és nem leszünk kénytelenek az alapszabályok 16-ik paragrafusát igénybe venni”.

Az aradi elöljárósági tagok között élénk vita tárgyat képezte, hogy hogyan hangzik az a bizonyos 16-ik paragrafus. A testület 1900-ban megjelent „Alapszabályai” szerint az említett paragrafusnak a fentiekre vonatkozó része így hangzik:

„Háromszori igazolatlan elmaradás esetén az illető tag az elöljáróság által testületi pénztár javára 40 kor. értékig bírságozható”.

Ez a negyven korona a törvényes átszámítás szerint husz lej. Az aradi elöljáróságnak a testületi ülésekről gyakran hiányzó tagjait tehát az a veszély fenyegeti, hogy husz lejes bírságolást rónak ki rájuk.

Forderungen der Timișoaraer Schuhmacher

Die Schuhmacherfachgruppe des Timișoaraer Gewerbesyndikates hielt am 6. Feber eine Ausschuss-Sitzung ab. Nachdem die Sitzung durch Praeses Romulus Julitan eröffnet und der Bericht des Kassiers Ignaz Fuchs zur Kenntnis genommen wurde, schritt man zu Wahl des neuen Schiedsgerichtes. In dieses wurden gewählt: Romulus Julitzan, Vasile Oprea, Georg Popa, Josef Filieky, Johann Barsan, Lyubomir Bogosavlevitsch, Johann Ustencu, Ferdinand Popovici, Johann Pascu, Luca Loncerax, M. Patcan, Vasile Hord und Lazar Filipovici.

Die Fachgruppe der Schuhmacher beschloss sodann, beim Industrieamt und der Arbeitskammer zu intervenieren, damit es den Trödlern am Markte verboten werde, neue Schuhe zu verkaufen, wodurch den Schustermeistern grosse Konkurrenz gemacht wird. Man beschloss noch bei den Behörden Klage gegen diejenigen Schuhgeschäfte und Schuhfabriken zu führen, die Reparaturen übernehmen und dadurch das Schustergewerbe Timișoaras schädigen.

Die Schuhmachermeister forderten noch, dass bei der Verhandlung von in das Schustergewerbe fallenden, oder damit im Zusammenhang stehenden Fragen durch die Arbeitskammer, stets auch ein Delegierter der Schuhmacherfachgruppe hinzugezogen werde.

EZ IS MEGOLDAS.

— Pincér, igazán nem ajánlhatom a barátainak a maguk lokálját, mert a kosztjuk ehetetlen...

— Akkor talán az ellenségeinek ajánlhatná uraságod.

Intreprinderile comerciale și industriale înființate înaintea datei de 14. Iulie 1930 nu sunt obligate să-și procure autorizație sanitară

Corporația Meseriașilor din Timișoara a adresat următoarea circulară Corporațiilor industriale din județele Timiș-Torontal, Caraș și Severin.

Dela Corporația Meseriașilor din Timișoara, No. 148/1934.

CIRCULARA

tuturor Corporațiilor industriale Județul Timiș-Torontal, Caraș și Severin.

Zilnic ni-se înainteză, plângeri, cereri pentru informațiuni privitoare la clasificarea chestiunii autorizațiilor de ordin sanitar pentru funcționarea diverselor întreprinderi comerciale și industriale de orice natură, avem onoare a Vă încredința, că potrivit ordinului Ministerului Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale No: 91802 din 5 Decembrie 1933, trimisă drept răspuns la adresa Ministerului Industriei și Comerțului No: 105223 —1933, întreprinderile comerciale și industriale,

cari au luat ființă încă înainte de promulgarea legii sanitare dela 14 Iulie 1930, și cari posedă vechi autorizații de funcționare (ca permise industriale) obținută în conformitate cu legile și regulamentele în vigoare la înființarea lor, nu sunt obligate a-și procura noi autorizații sanitare și implicit nu sunt obligate nici la plata taxelor în folosul fondului sanitar și de ocrotire județean și comunal.

In consecință Vă rugăm a pune în vedere tuturor întreprinderilor industriale existente la data apariției legii sanitare, că nu sunt obligate să-și procure autorizațiunile sanitare.

In caz că — contrar ordinului de mai sus — totuși s'ar predinte aceste autorizațiuni, vă rugăm a-ne anunța de urgență.

Timișoara, le 31. Ianuarie 1934.

Președinte: Petru Olariu m. p. Secretar: Andreiu Gajo m. p.

Optimista statistika a româniilor muncanélküliségről

23.000 és 164.000 között váltakozott 1929-től a múlt évig a hazai munkanélküliek száma. — Kompromittálta magát a munkaügyi minisztériuma felettes statisztikával. — A helyzet azért elég tűrhető.

A munkaügyi minisztérium kimutatást készített a munkanélküliek számáról az utóbbi években. Eszerint a munkanélküliek száma 1929. évben 23.753, 1930-ban 26.461, 1931-ben 35.757, 1932 évben pedig 32.870.

Megjegyzendő, hogy az 1932. évben csak az előző 9 hónap adatai kerültek feldolgozásra, tehát a telbe forduló és rendszerint legkedvezőtlenebb utolsó negyedévé nem.

Százalékos arányban kifejezve, 1929. évet 100-nak véve, a munkanélküliség a következőképpen nőtt:

— 1929-ben 100, 1930-ban 111, 1931-ben 151, 1932-ben 164, 1933-ban (csak 9 hónap adatai) 138.

Az Argus, a jólétesült bucurestii gazdasági szaklap, amely a fenti kimutatást hozza, megjegyzi, hogy ez a kimutatás csak halvány képét nyújtja a romániai munkanélküliség valódi helyzetéről. Sok munkás — írja a lap — nincs beírva a listára a szükséges formások hiánya miatt. De hiányoznak a listáról a kereskedelmi és ipari alkalmazottak is, nem is szólva az egyetemeken sok végzett és egzisztencia nélkül álló növendékeiről. Ezeknek a száma pedig, tekintettel a sok bukott bankra, iparvállalatra és leépítésre, szintén elég magas lehet.

Mindenek ellenére, a munkanélküliség Romániában — írja a lap — más országokkal összehasonlítva, igen jó. Ha a legtöbb ország munkanélküliség kimutatásának ijesztő számadataira tekintünk, szinte meg lehetünk elégedve a helyzettel.

Az 1930. július 14. előtt alapított vállalatok nem kötelezhetők az egészségügyi taxák megfizetésére

A timișoarai ipartestület Timiș-Torontal és Caraș-Severin megyék valamennyi ipartestületéhez az alábbi körlevelet intézte:

Naponta kapunk megkereséseket, amelyekben felvilágosítást kérnek tőlünk különböző kereskedelmi és ipari vállalatok az egészségügyi autorizációra vonatkozólag. Tisztelettel értesítjük Önöket, hogy a munkaügyi minisztérium 91802—1933. számú rendelete értelmében, amelyet az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium 105223-933. számú beadvány folyamánaképpen kiadott, azon kereskedelmi és ipari üzemek, amelyek még az 1930. július 14-i egészségügyi törvény megjelenése előtt alapítottak és amelyeknek meg van a régi iparengedélyük, amelyet az akkor érvény-

ben volt törvények és rendeletek alapján kaptak meg.

nem kötelezhetők új egészségügyi autorizáció beszerzésére és ennek folytán nem kötelezhetők a vármegyei és községi egészségügyi alap javára fizetendő egészségügyi taxák megfizetésére.

Kérjük tehát Önöket, értesítsék valamennyi kereskedelmi és ipari vállalatot, amelyek az egészségügyi törvény életbelépése előtt már léteztek, hogy nem kötelesek az egészségügyi autorizációt beszerezni.

—Amennyiben — fenti miniszteri rendelet dacára — mégis követelnék az autorizációt, kérjük, hogy erről bennünket értesíteni sziveskedjenek.

Vas-és fémöntés

Gépműhely

Precíziós szerelmű
mók készítése.

LADISLAU

ASSAEL LÁSZLÓ

MŰKATOSSÁG Arad, Cal. Radnai 35. Gyártom a mezőgazdaság összes gépeit. Kenderfeldolgozó gépek — Malomberendezések saját modelom után készülnek.

HIRESK

A pékek küldöttsége a pénzügyminiszternél

Slavescu pénzügyminiszternél a pékek nagy küldöttsége jelent meg, hogy különböző panaszokat terjessze elő. A küldöttségben az ország valamennyi nagyobb városa képviselve volt. Timisoara pékjeinek részéről Sechei Sándor volt jelen. A küldöttség arra kérte többek között a pénzügyminisztert, hogy a fehérsüteményre kivetett külön illetéket szüntesse meg. A miniszter kijelentette, hogy informálódni fog ennek az illetéknek lényege felől és azután meghozza döntését.

Vorbereitung der Neuwahlen bei der Fleischer und Secher- fachgruppe des Gewerbesyn- dikates

Die Fleischer und Secherfachgruppe des Timisoaraer Gewerbesyndikates, hielt unter dem Vorsitz Peter Olarius eine Ausschuss Sitzung ab, in welcher die in kurzer Zeit stattfindende Generalversammlung vorbereitet wurde. Da bei dieser Gelegenheit auch Neuwahlen vorgenommen werden, wurde eine Kommission entsendet, deren Aufgabe ist, die Kandidierungsliste zusammenzustellen.

Kanéz Ferenc meghalt. Kanéz Ferenc, a salonta-marei ipartestületnek hosszú időn át volt agilis és nagytekintélyű elnöke a napokban meghalt. Szombaton délután temették el óriási részvét mellett. Az elhunyt iparosvezér végtisztességén méltóképpen szerepelt a kiscáros iparossága is, leróva az utolsó tisztességet, amivel pár év előtt még nagy és vezető szerepet vívó volt elnökének tartozott.

Obermeister Stefan Bohnert 82 Jahre alt. Der allzeit geachtete und sich grosser Wertschätzung erfreuende Timisoaraer Spenglermeister Stefan Bohnert hat seine 82. Lebensjahr in vollster Rüstigkeit und Frische vollendet. Stefan Bohnert, der Ehrenpraeses der Fachgruppe der Eisen und Metallbranche des Timisoaraer Gewerbesyndikates ist, gehört zu den seltensten Gewerbetreibenden der Stadt. Dem rüstigen und agilen Greis, der zahlreiche Ehrenstellen bekleidet, gingen viele Glückwünsche zu.

Der Ball der Timisoaraer Raseure. Die Fachgruppe der Raseure des Timisoaraer Gewerbesyndikates veranstaltete Sonntag abends in den Räumlichkeiten des Arbeitergewerbesyndikates eine vorzüglich gelungene Tanzunterhaltung, deren Reingewinn wohltätigen Zwecken zugeführt wird. Der Ball erfreute sich eines ausserordentlichen Besuches, so dass beide Säle des Gewerbeheimes gefüllt waren. Das gute Gelingen der Tanzunterhaltung ist nicht zuletzt der guten Arbeit der Veranstaltungsausschusses zuzuschreiben, welcher unter der Leitung des Fachgruppenpraeses Peter Ilincea und des geschäftsführenden Praeses Nikolaus Schütz wirkte. Für die Musik sorgte die TAC-Jazz und die Zigeunerkapelle Kálló.

Tulmagas Timisoarán a házakra kivetett városi illeték. A timisoarai háztulajdonosok egyesülete a napokban Mrázek Viktor dr. elnök vezetésével küldöttségileg kereste fel Coman Agoston főpolgármestert. A küldöttség arra kérte a város vezetőjét, hogy a városi illetékek ügyét vizsgálta felül, mert azok tulmagas volta a háztulajdonosokra igen káros. A háztulajdonosok évek óta rengeteg felebbezést nyújtottak már be a tulmagas városi illetékek ellen, azonban eddig még nem kaptak orvoslást. Coman Agoston főpolgármester kijelentette, hogy a kérdést megvizsgáltatja és a jogos kívánságokat teljesíteni fogja.

OPTIMIZMUS.

- Itthon van a férje, Leány asszony?
- Igen.
- Hála Istennek, végre fízta fog.
- Maga his optimista! Mit gondol, ha volna pénze, itthon volna?

Nyolcmillió lejt hajtának be az aradi vendég- ipartól, pusztán italmérési illeték-hátralék címén

Egyik vendéglőst 50 ezer, a másikat 75 ezer lejre bírságolták, mert előzetes engedély nélkül változtatták meg lakhelyüket

Szigoru rendelet érkezett, amely szerint nem tűrhető, hogy a vendégipar tartozzek az államnak

Az aradi vendéglősök és italmérési engedély tulajdonosok ellen a pénzügyigazgatóság számos esetben vett fel kihágási jegyzőkönyvet, amely az évi adó négyeszeresére bünteti meg a törvény ellen vétőt. A bírságok ehon ugyszólván minden egyes esetben felebbezést nyújtottak be a felsőbb hatóságokhoz, ahol megsemmisítették a kivételt. Ebből a körülményből látható, hogy a bírságolási jegyzőkönyveket fizott és alaponként szigorú megítélés alapján vették fel. Egy most érkezett miniszteri rendelet csak fokozza ezt a szigorú attal, hogy a bírságokat számára lehetetlenné teszi a felebbezést.

A rendelkezés szerint az italmérési engedély tulajdonosok a jövőben egyetlen buni adóval se tartozhatnak az államnak és a rendelet utasítást ad az adóhivataloknak, hogy a vendéglősök összes hátralékait haladéktalanul hajtassák be. Megfelelő szankciót is előir abban az esetben, ha a behajtás nem eredményes és pedig azt, hogy az engedélyt vonja be az igazgatóság.

Erdeklődünk aziránt, hogy milyen adóösszegekkel, illetékekkel, bírságokkal tartoznak a vendéglősök. A kimutatásokból künik, hogy

állami egyenes adó tartozásuk mindhárom körületben több százezer lejt tesz ki. A rendelet értelmében ezt a hatalmas összeget néhány hét leforgása alatt kell behajtani, vagy ha ez nem sikerül, a hátralékosok italmérési engedélyt be kell vonni a pénzügyi közvegeknek.

A rendelet súlyosabb része a kihágásokra vonatkozik. Nincs ugyszólván egyetlen korcsmáros sem Aradon, aki ellen ne vettek volna fel kihágási jegyzőkönyvet valamilyen okból. Igen sok abból a körülményből származik, hogy a vendéglős előzetes miniszteri engedély nélkül változtatta meg lakhelyét, vagy az italmérési engedély Aradra való megérkezése előtt nyitotta meg üzletét. Egy aradi vendéglőst ezen az alapon ötvenezer lejre, másikat hetvenezer lejre büntettek meg. A bírságokat mindazideig nem egyenítették ki, mert az illetékek felebbezés alatt vannak. A pénzügyigazgatóság most kénytelen lesz az új érkezett rendelet alapján ezeket az összegeket haladéktalanul behajtani. Ez pedig az egész vendéglős iparra nevezve ugyszólván hatalmas csapást mér, mert a bírságokon kívül csak italmérési illeték-hátralék Aradon nyolc millió lejt.

Arad iparossága megbecsuli az eremet

Zombory Gyula meleg családi ünnepéből részt kértek az aradi iparosság vezérei is

Meleg ünnepségben részesítették az aradi iparosság vezetői csütörtökön déiben Zombory Gyula borbélymestert, házasságának 25 éves évfordulója alkalmából. A családi ünnep csak alkalmat nyújtott rá, hogy a mindig szerényen a háttérbe húzódo, de a közért folyó harcoknál mindig az első sorban küzdő Zombory Gyula érdemeit is elismerje, méltányolja és ünnepelje a közért folyó munkában vele együtt dolgozók lelkes csoportja. Nincs iparos intézmény Aradon, amelynek életében ez a csupa és iparosvezér ne töltött volna be igen fontos szerepet. Az aradi Iparos Otthonnak alakulása óta igazgatósági tagja, az Aradi Iparosok Hitelszövetkezetének szintén igazgatósági tagja, az Aradi Iparosok Temetkezési Csoportjának alapító tagja és alelnöke, akinek okos hozzászólásait csak a legutóbbi időben kénytelen nélkülözni az aradi ipartestület, amelynek hosszú időn át szintén vezetőségi tagja volt.

Zombory Gyula nemcsak igen tehetséges és az iparos mozgalomban nélkülözhetetlen iparosvezér, hanem egyenes, gerinces, mindig szavának álló és az igazat mindig bátran kimondó, jószívű ember is. Ezeket a tulajdonságait a barátjai tanulták meg a leginkább becsülni és értékelni. A barátai, akiknek legtöbbször volt alkalmuk, hogy bepillantást nyerjenek Zombory Gyula nagy és mély-séges emberi értékeibe.

Reinhart Gyula vezette az ünneplőknek az Aradi Iparosok Hitelszövetkezetében összegyűlt csoportját Zombory Gyula otthonába.

Részt vettek a meleg családi ünnepén Hilyer Mihály, akinél az ünnepe az inasveket töltötte, Mizera József, régi igazgatótársa az Iparosok Temetkezési Csoportjából, Olariu Iustin, a Csoport elnöke, akinek mindig őszinte híve volt az ünnepe, Glück József, Gabos Jenő dr., Braun Samu, Czernóczy Mihály, Szablóczy János, Baricz Máté, Riedl Ödön, Weit Ernő és Moskovitz Izidor, ipartestületi alelnök, Zombory Gyula szűkebb baráti köréből ott láttak Bakács Miksát, Illyés Istvánt, Székely Bélát, Közéghy Emilt, Nagy Károlyt és Némegy Gábert.

Reinhart Gyula könnyekig megható beszédet tartott a nem várt ünneplésben részesített iparos vezérnek. Hangsúlyozta, hogy azok, akik megjelentek, nagyon jól tudják, mennyire nem fogadják

szívesen Zombory Gyula, hogy családi ünnepének dátuma nyilvánosságra jutott. Az érdemet azonban meg kell becsülni és el kell ismerni. Arad iparossága önmaga megbecsülése ellen vétene, ha nem tisztelné meg azt a több évtizedes értékes és eredményes köztevékenységet, amit Zombory Gyulának köszönhet, hogy részt kérjen ebből a kedves jubileumból.

Bakács Miksa barátai nevében köszöntötte az ünnepeket. Glück József kedves, közvetlen szavakkal Zombory Gyulánét, az ünnepelet nejt, mint az aradi iparosok nömozgalmának agilis és szimpatikus tagját méltatta. Zombory Gyuláné a köz érdekében a napokban megtartott Magyar Bálon még bibliai csodát is tett. Két citromból és némi egyéb anyagból egész sorozatát produkálta a limonádéknak és adta el a bucaresti-i magyar diákok javára. Felköszöntötte Zombory Pirit, az ünnepelet leányát is, aki olyan szép, hogy bekap az üléseinek a legtisztább öröme lehet. Gabos Jenő dr. mint céhmeztart üdvözölte Zombory Gyulát, aki öt az Iparos Otthon céhébe diszborbélymesternek felvette. Székely Béla Zombory Gyula barátainak meleg szeretetét és ragaszkodását tolmácsolta keresetlen szavakkal. Zombory Gyula, az iparos mozgalom nagy sikereket megért szónoka a saját ünneplésén nem bizonyult az ismert kitűnő szónoknak. A felé sugárzó szeretet, tisztelt és megbecsülés úgy meghatotta, hogy köszönő szavait előntötték az előtörő könnyek.

Zombory Gyulát a meleg családi ünnepség maradandó emlékeül művészi kivitelű ezüstkoszoruval ajándékozták meg barátai. A koszoru 25 levelét Zombory Gyula 25 barátjának neve díszíti.

Ajánljuk versenyen felülmúló géphajtó- és tömitő-köteleinket,

malom- és transport hevedereinket. Kókusz-szőnyeg, labtörő, grádlí, butorazövet, plüss, a rik, butorugó, mindenféle karpilokellékek. Zsák, zsineg, kötél, ponyva, tömitő, kender, len, és juta-gyártmányok

Schönberger és Grünstein R. T.

Arad, 61 Neumann ház

Jogesetek a kisipar köréből

**Egy havi elzárást kapott, mert a
vasalásnál kiégette a ruhát**

A timisoarai törvényszék Athanasiu-tanácsa előtt család vádja alatt állott a napokban Kosár Mária varrónő. A vádirat szerint Kosár Mária az 1931. év folyamán Andor Imréné timisoarai lakostól selyemanyagot kapott ruhakészítés céljából. A varrónő elkészítette a ruhát, azonban a vasalásnál egy részt kiégetett a kelméből. Ezeröttszáz lej kártérítést ajánlott fel Andornénak, aki azonban arra való hivatkozással, hogy ezeröttszáz lejért valószínűleg nem tudja ismét beszerezni az anyagot, visszautasította az egyezkedési kísérletet és bünvádi utra terelte a követelést. A törvényszék egy havi elzárásra ítélte a varrónőt, aki felebbezett az ítélet ellen. A szokatlanul súlyos ítélet általános feltűnést keltett.

Tejjes tisztujítás az aradi borbélyok szindikátusában

Az aradi borbélyok szindikátusa és temetkezési egyesülete e hó 26-án hétfőn este nyolc órakor tartja Birkenhauer Péter elnöklése mellett az Iparos Otthon olvasó termében rendes évi közgyűlést, amelynek keretében a szokásos beszámolókon kívül teljes tisztujítás is lesz. A közgyűlés részletesen foglalkozik a temetkezési egyesület ügyeivel is.

Megszüntették a ditraui betegsegélyző orvosi kirendeltségét. Nagy elkeseredést idézett elő Ditrau és környéke iparos- és munkástársadalmában az a szomorú tény, hogy a társadalombiztosító ottani orvosi kirendeltségét megszüntették és Hodos községbe helyezték. Ennek a kis községnek csupán ezer lakosa van. Ezzel szemben Ditrau és Remete községekben, amelyek az új községhez tartoznak, 15 ezer ember él. Lehetetlen intézkedés, hogy a bebiztosított tagok tulnyomó többségének téiben, fagyban, hóban, sárban 12 kilométert kell gyalogolniuk, hogy orvost kapjanak. A betegsegélyző-díjakért a százszoros értelmében huzzák ki a házból az iparosokat és munkásokat. Ha valaki nem teljesíti ezirányú kötelezettségét, hatalmas bírságokkal sújtják a ügyeikre a bebiztosított tag orvoshoz sem juthat. Olyan állapot ez, amelyen a lehető legsürgősebben segíteni kell.

KNEFFEL
-fa és szénüzlete
Bul. Regele Ferdinand 1. 27.
Versenyáramon házhoz szállít 2 éves
száraz tűzifát, salen darabos kőszén,
salen dió kőszén, kőszén minőségű,
"tojás brikett", száraz vasaló
fűszén.

A cluj fazekas iparosok közgyűlése. Cluj város a közel ötszáz éves multtal rendelkező ugynevezett fazekas ipartársulatnak a tagjai, most tartották meg hagyományos közgyűlésüket Bréda Ferenc elnök lakásán. A közgyűlésen megbeszéltek ügyes-bajos dolgaikat s azután a régi szokásoknak megfelelően áldomásra ültek össze.

Legszobban mos, vasal, fényez
BUTTINGER TEREZ
gőzmosódája
Arad, Strada Consistorului 35.
Incurtea. Az udvarban

SIRFELIRAT.
Kohn meggyőződésű, a legújabb divatú, amely fennem hirdeti: „Itt nyugazik Grünbaum, egy jó ember és becsületes iparos”.
— Szegény Samu barátom, — mondja Kohn — nem tudok meggyőződni, hogy egy árban találjon...

Invitare!

Grupa Industriailor pentru Ajut. de Inmormantare din Arad in ziua de 25 Februarie 1934
Duminica la orele 10 a. m. tinea a IX-a.

ADUNAREA GENERALA
ordinară in Casa Culturală a Căminului Industriailor din Arad, la care cu onoare invită pe toți membrii Direcțiunea.

- Ordinea de zi:
1. Discurs inaugural al președintelui
 2. Darea de seamă a Direcțiunei asupra gestiunei pe anul 1933.
 3. Raportul secretarului.
 4. Raportul de cassa.
 5. Raportul comisiei de cenzori
 6. Descărcarea Direcțiunei și a Cenzorilor de gestiunea lor pe anul 1933.
 7. Alegeri: a) Alegerea a 4 membri de direcțiune pe durata de ani. b) Alegerea a 8 membri de comitet pe durata de 3 ani și 3 pe durata de 1 an. c) Alegerea a 12 membri supleanți in comitet pe durata de 1 an.
 8. Modificarea parțială și circumscrierea mai precisă a §-lor 3-4-6-8-9-11-14-15-16 din statute.
 9. Propuneri eventuale.

Meghívó!

Az Aradi Iparosok Temetkezési Segélyző Csoportja 1934. február hó 25-én, vasárnap d. e. 10 órakor az Iparos Kulturház nagytermében IX-ik

- RENDES ÉVI TAGGYŰLÉSÉT**
tartja, melyre a Csoport tagjait tisztelettel meghívja az Igazgatóság.
- Tárgysorozat:
1. Elnöki megnyitó.
 2. Igazgatóság jelentése.
 3. Titkári jelentés.
 4. Pénztári jelentés.
 5. Felügyelő-bizottság jelentése
 6. Felmentvény megadása feletti határozat.
 7. Választások: a) négy igazgatósági tag megválasztása 3 évre. b) nyolc választmányi tag megválasztása 3 évre és három tag 1 évre. c) 12 választmányi póttag megválasztása 1 évre.
 8. Az alapszabály 3-4-6-8-9-11-14-15 és 16 §-ai részbeni módosítása és szabatosabb körülírása.
 9. Esetleges indítványok.

Szigoruan tilos a közhivatalokban a felelősek könyveket vagy sorsjegyeket vétetni. Két érdekes miniszteri leirat érkezett Arad város vezetéséhez. Az egyik rendelet a tisztviselők tulajdonát szünteti meg, tehát a jövőben semmiféle különmunka pótdíjazásban nem részesül. A másik leirat pedig a köztisztviselők körében az utóbbi időben egyre jobban lábra kapott rendszernek: a könyvek, folyóiratok, képeslapok, sorsjegyek terjesztésének vet véget. Eszerint a tisztviselő a hivatalos munkája elvégzése mellett nem kénysezeritheti rá ügyfelére a rábizott könyveket, lapokat, kulturális, vagy szociális célú sorsjegyeket.

VESELYES IPAROK.

Borbély (szappanozás közben): Kérem szépen, beretváltam én már valamikor Uraságodat?
Vendég: Még nem. Ezek a mély vágások az arcomon autószerencsétlenség következményei.

Az előrelátó ember mindennapi itala:

mate ombo

Mert oldja a szervezet savas lerakódásait, vért frissít, regenerál és nyugodt álmot ad.

„OMBO” VEZÉRKÉPVISELET:
TIMISOARA, Str. Bonnas 21.
Kérjen ingyenkóstolót!

TIP. EDELYI HIRLAP

Aradi Iparosok Temetkezést Segélyző Csoportja

Direcțiunea Grupel de Inmormantare a Industriailor din Arad face cunosut membrilor cari sunt in restanță cu cotizațiile lor, să achite restanța in interesul lor propriu, fiindcă in conformitatea §-lui 14 și 15 din statute calitatea lor de membri respiră automatic, adică dacă membrul decedează între timp, nu se poate acorda ajutorul. Cotizațiunile sunt scadente după următorii membri decedați:

Az aradi Iparosok Temetkezési Segélyző Csoportja igazgatósága értesíti a csoport azon tagjait, akik halálozási járulékaikkal hátralékban vannak, azt saját érdekében rendezzék, mert a csoport szabályzatának 14. és 15-ik §-a értelmében tagsági joguk automatic megsemmisül, azaz ha a tag közben elhal, a segély nem folyósítható.

A fizetés a következő elhunyt tagjaink után esedékes:

In grupa A. csoportban: 754 Ioan Mornaila János, 755 Stefan Krizsán István, 756 Vád. özv. Szabó Péterné. In grupa B. csoportban: 744 Sen. id. Stefan Krizsán István, 745 Vád. özv. Petru Szabó Istvánné, 746 Theodori Miholcs Teodor, 747 Alois Bauer Alajos, 748 Sot. lui Rozgonyi Alajosné után esedékes a fizetés.

Neuregelung der Frage der ausländischen Arbeiter. Im Arbeitsministerium wird an einer Verordnung bezüglich der Neuregelung der Frage der ausländischen Arbeiter gearbeitet. In der Verordnung wird verfügt, dass ausländische Staatsbürger die Arbeitsbewilligung nur auf Grund des Gutachtens, der im Arbeitsministerium wirkenden, sogenannten Einwanderungskommission erhalten können.

Polgári Jótékony Egylet

Direcțiunea Grupel de Inmormantare a Reunionei Civile de Binefacere din Arad anunță pe aceasta cale on. ei membri că cotizațiunile sunt scadente până la următoarele numere:

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület igazgatósága ezúton értesíti tagjait, hogy a fizetés a következő számokig esedékes:

In grupa I. csoportban Nro 673 számig, in grupa II. csoportban Nro 757 számig.

A tél már nem hoz gondot,
régi ruháimat
Hoszpodár-hoz küldöm
átfesteni, vagy illog tisztítani.
Arad, Strada Stroiescu 13.
és Strada Eminescu 3.

Die Konvertierung soll auch auf den Handelsstand ausgedehnt werden. Der Vorsitzende der Bucurestier Handelskammer sprach bei Finanzminister Slăvescu vor und überreichte ihm ein Memorandum in welchen die Ausdehnung der Konvertierung auch auf den Handelsstand verlagert wird. Der Finanzminister versprach die Frage einem genauen Studium zu unterziehen.

Február végéig érvényes az öt százalékos adókedvezmény. Az öt százalékos adókedvezményt azok számára, akik esedékes negyedévi adójukat kiegyenlítették, meghosszabbította a miniszterium e hónap végéig, tehát február 28-ig. A kedvezmény ugyanis negyvenöt napig érvényes a rendelet megjelenésétől számítva, a határidő február 15-én lejárt és annak meghosszabbítására bizonyára az adott okot, hogy az engedmény ideje alatt az adóhivatalok fokozott jövedelmet értek el.

**Aradi iparosok
találkozóhelye:**
FRIED FERENC
vendéglője, az aradi
Iparos Otthonban.